

Ob
8. kongresu

*Thivé' naj vfi naródi
Ki dan dozha'hat' hrepene',
De kóder s'ónze hodi,
Ne bó pod njim fúshne glave'!*

V začetku aprila je bil na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani 8. kongres slovenskih komunistov. Udeležilo se ga je skoraj sedemsto delegatov, od katerih je velika večina aktivno sodelovala v razpravah. Da bi lahko delo opravili čimbolj temeljito, so si delegati razdelili naloge po delovnih skupinah.

Razgibana predkongresna dejavnost je delegatom omogočila, da so bili s kongresnim gradivom seznanjeni ne samo komunisti, temveč vsi delovni ljudje in občani, ki aktivno spremljajo in dograjujejo naš gospodarski in družbeni razvoj.

Komuniste in vse naše napredne sile čakajo ob ustavni preobrazbi in ob uresničevanju zakona o združenem delu pomembne in zahtevne naloge. V temeljnih organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih si moramo delavci dokončno priboriti in utrditi temelje samoupravnega in družbenoekonomskega položaja delovnega človeka.

Delegati so počastili spomin prvega predsednika slovenske vlade in velikega revolucionarja Borisa Kidriča, ki je kot eden izmed najboljših Titovih sodelavcev pomagal začrtati našo pot v socializem.

Udeleženci kongresa so poslali pozdravno pismo predsedniku Titu, v katerem so poudarili iskreno zaupanje v njegovo revolucionarno misel, ki vzpodbuja svoboden in ustvarjalni razvoj vseh narodov in narodnosti Jugoslavije.

Osmi kongres ZKS je pomemben mejnik v našem nadaljnjem družbenem razvoju. Sprejetim sklepom se pridružujemo tudi Stolni delavci. Ob 27. aprilu, dnevu OF in 1. maju, našim delavskim praznikom, obljublamo, da nam bodo kongresne smernice nova vzpodbuda in moč pri uresničevanju konkretne vsebine in oblike socialističnega samoupravljanja.

OB 27. APRILU, DNEVU USTANOVITVE OSVOBODILNE FRONTE
SLOVENSKEGA NARODA IN 1. MAJU, PRAZNIKU VSEH DELOVNIH LJUDI,
ČESTITAJO STOLOVIM DELAVCEM SAMOUPRAVNI ORGANI,
DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE IN UREDNIŠTVO GLASILA!

Od Čebin 1937 do Ljubljane 1978

Obdobje med letnicami 1937—1978 je videti kratko. Če pa razčlenimo to obdobje po dogajanjih, ki so se razvrstila, je za slovenski narod zelo pomembno.

Čebine, vasica nad zasavskimi rudarskimi revirji, so v letu 1937 sprejele delegate ustanovnega kongresa KPS. Na tem kongresu je bila začrtana pot delovanja članov Komunistične partije Slovenije na čelu delavskega razreda in naprednih ljudskih množic v boju za uresničevanje novega družbenega razvoja.

Pot, ki je napisana na naslovu vrstic, ni bila lahka. Stanje v takratni Jugoslaviji nam je znano. Zatiiralo se je vse napredno misleče ljudi in se jih preganjalo.

Narodnoosvobodilni boj v letih 1941 do 1945, ki ga je na čelu junaških borcev jugoslovanskih narodov vodila KPJ proti fašističnim zavojevalcem, je bil obenem boj naprednih ljudskih množic za pravičnejše, demokratične in enakopravne odnose. Prav ta boj je skoval trdno bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov. Prekalili so se borci, graditelji ljudske oblasti — novega ekonomskega samoupravnega družbenega sistema. Ves ta boj je bil v središču pozornosti delovnih množic. Delovni ljudje smo ga sprejeli za svoje. Akcijsko smo enotni, naša socialistična, samoupravna, demokratična in humana misel dosega nove vzpone. Utrdil se je socialni in družbeni položaj delavca in delovnega človeka v združenem delu in političnem sistemu. Doseženi so pomembni uspehi v razvoju materialne proizvodnje in razširitvi vseh področij družbene reprodukcije.

Ob pričetku 8. kongresa ZKS od 3. do 5. IV. 1978. je bila v uvodnem referatu podana obširna analiza dela ZKS, katero je podal predsednik CK ZKS tov. France Popit.

Na razna vprašanja članov ZK, članov delovne organizacije in krajanov bi v pismeni obliki opisal to enkratno doživetje. Že svečano vzdusje kongresnih dni je dalo ponovno svoj pečat pripadnosti delovnih ljudi socialistični ureditvi v republiki Sloveniji.

Osebnost počitje v kongresnih dneh in na samem kongresu se ne da opisati. Besede, pa čeprav izbrane, ne morejo oživeti teh občutij.

Prisotnih je bilo 668 delegatov, ljudi, ki so z visoko zavestjo zastopali stališča 100.000 članov zveze komunistov.

Na kongresu, ki je trajal tri dni, so bila podana poročila o delu ZKS med 7. in 8. kongresom. Po poročilih so potekle razprave v petih komisijah, na katerih je želelo razpravljati več kot polovica delegatov. Zaradi pomanjkanja časa vsi niso mogli razpravljati.

Na podlagi razprav in dopolnitev so delegati potrdili dosedanje plodno in ustvarjalno delo organov Kongresa. Izvolili smo nova vodstva ZKS na čelu s predsednikom CK ZK tov. Francem Popitom.

Nato je bila sprejeta resolucija 8. kongresa ZKS, ki obsega naslednja izhodišča:

- povezanost marksistične misli z družbeno in politično prakso,
- vloga delavca v temeljni organizaciji,

- vloga delavca v delovni skupnosti skupnih služb in njihova odločanja,

- samoupravno povezovanje temeljnih organizacij,

- samoupravno gospodarjenje s sredstvi družbene reprodukcije,

- samoupravni odnosi svobodne menjave dela med organizacijami združenega dela materialne proizvodnje ter drugih dejavnosti,

- samoupravno družbeno planiranje in odgovorno uresničevanje sprejetih nalog.

Zagotoviti moramo, da bodo v sleherni odločitvi izraženi samoupravni interesi delavcev in delovnih ljudi.

Delovci morajo zagotavljati skladno delitev dohodka za vse namene porabe.

Poslovodni organi so družbeno, moralno in materialno odgovorni za vsebino predlogov in izvajanje samoupravnih odločitev.

Skupno planiranje in združevanje dohodka zagotavlja skladno rast gospodarske infrastrukture.

Delavci morajo z združevanjem dohodka usmerjati tokove družbene reprodukcije.

Samoupravno obvladovanje tržišča in cen, skupni interesi proizvodnje — trgovine.

Samoupravno združevanje dela in sredstev je osnova za enakopravno vključevanje v mednarodno menjavo dela.

Prestrukturiranje gospodarstva je temeljna usmeritev nadaljnjega razvoja.

Načrtno izkoriščanje vseh možnosti za povečanje proizvodnje hrane.

Zagotoviti moramo smotno zaposlovanje. Povečati moramo skrb za varstvo do-

brin splošnega pomena in človekovega okolja, da se ohrani in krepi zdravje in delovna sposobnost ljudi.

Krepiti samoupravno organiziranost zdravstvenega varstva. Nenehno urejanje stanovanjskih razmer, otroškega varstva in socialnega varstva.

Pospeševanje raziskovalne dejavnosti. Doseči celovit in povezan sistem izobraževanja za delo, ob delu in iz dela.

Usmeritev kulturne politike k temeljnemu problemu delovnih ljudi in vse družbe.

Podružbljanje telesne kulture, da bo postajala vse bolj uresničljiva pravica in dolžnost vseh ljudi.

Z delovanjem v SZDL moramo povečati svoja prizadevanja za nadaljnjo krepitev delegatskega sistema.

Nadalje krepitev KS in občin kot resnično samoupravne skupnosti.

Utrjevanje ustavnosti in zakonitosti je pogoj za hitrejši razvoj socialističnega samoupravljanja.

Krepitev načel politike neuvrščeniosti, sodelovanja in podpora vsem naprednim silam v svetu.

Še nadalje se bo krepilo obmejno in dobro sosedsko sodelovanje.

ZKS si bo tudi v prihodnje prizadevala za enakopraven položaj in razvoj Slovencev v zamejstvu in narodnosti v SRS.

Obrambne priprave in družbena varnost morajo biti sestavine samoupravljanja. V tem se naj odloča aktivnost v obrambni vzgoji in izobraževanju.

Samozasčitno aktivnost moramo vključiti v boj za uresničevanje samoupravnih interesov. Narodno zaščito moramo razvijati kot najširšo obliko obrambe in varovanja pridobitev.

Komunisti moramo biti v središču življenja in boja za poglobljanje socialistične samoupravne demokracije, se idejno-politično in ideološko usposobljati, organiziranost pa dograjevati skladno z njeno vlogo v socialističnem samoupravnem sistemu.

Sprejemanje borcev za socialistične samoupravne odnose v ZK je ena najpomembnejših nalog v razvijanju njene vodilne vloge.

Program dela je v prihodnje obširen kljub dosežkom minulih obdobji, ki so sodelovali delovnih ljudi širom po domovini. Uspešno jih je vodila ZK. Tudi v bodoče si bomo prizadevali za še lepšo prihodnost, še bolj strnjeni v naprednih vrstah delovnih množic slovenskega naroda, ki je del bratske skupnosti jugoslovanskih narodov.

B. Bavčar

VIII. KONGRESU ZKS

KOMUNISTI OOKS V INDUSTRIJI POHIŠTVA STOL KAMNIK, ZBRANI NA SVEČANIH SEJAH V POČASTITEV 8. KONGRESA ZK, POŠILJAMO KONGRESU BORBENE POZDRAVE.

V PREDKONGRESNI DEJAVNOSTI SMO PREGLEDALI IN PREUČILI NAŠE SEDANJE DELO. UGOTOVILI SMO, DA SE KOMUNISTI SKUPAJ Z OSTALIMI DELAVCI INDUSTRIJE POHIŠTVA STOL KAMNIK AKTIVNO VKLJUČUJEMO V SODOBNO TVORNOST DRUŽBENE PREOBRAZBE V SMISLU ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU IN V CELOTI PODPIRAMO POLITIKO ZK IN NAŠEGA PREDSEDNIKA TOV. TITA.

POSEBNO SMO PONOŠNI, KER SMO LAHKO ZOPET SPREJELI V ZK NOVE ČLANE IN TO RAVNO NA 1. DAN KONGRESA.

KONGRESU ŽELIMO USPEŠNO DELO!

KOMUNISTI IN DELAVCI
INDUSTRIJE POHIŠTVA
»STOL« KAMNIK

O delu Sindikalne konference STOL za leto 1977

Sindikalna konferenca je v preteklem letu delovala v smislu statutarne sklepe 8. kongresa ZSS, uresničevala je naloge iz sprejetega delovnega načrta ter reševala sproti nakazane naloge in zadolžitve.

Konferenca ima svoje stalno izvršilno telo, to je Izvršilni odbor Sindikalne konference. Le-ta se je v letu 1977 pogosto sestajal in opravljal vse tekoče izvršilne naloge ter jih usklajeval in usmerjal prek osnovnih organizacij sindikata.

Največ pozornosti smo posvetili izvajanju Zakona o združenem delu. Z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami in samoupravnimi organi smo razpravljali o vseh važnejših vprašanjih, sindikat pa je aktivno sodeloval tudi pri pripravi sprejemanju novih samoupravnih aktov, obravnaval je osnutke programov za samoupravne interesne skupnosti itd. Naloge s tega področja pa nas čakajo tudi še letos, saj še niso urejeni dohodkovni odnosi in sprejeti sporazumi, ki se nanašajo na odnose med tozdi. Brez tega naši tozdi ne morejo resnično zaživeti v duhu Zakona o združenem delu, zato naj strokovne službe v najkrajšem času pripravijo ustrezne osnutke.

Leto 1977 je od nas zahtevalo veliko napora ravno zaradi tega, ker smo morali določila Zakona o združenem delu prenašati v prakso. Pri tem so aktivno sodelovali vsi sindikalni funkcionarji po tozdi, v veliki meri pa tudi ostali sodelavci, ki se zavedajo pomembnosti novega zakona.

Druga faza reorganizacije Stola je za nami. Ustanovljeni so tozdi, sprejeti novi samoupravni akti. Vendar pa je prehod iz starega v nov način gospodarjenja in samoupravljanja težak. Težave pri tem večkrat nastopajo tudi zaradi tega, ker se nekateri sodelavci nikakor ne morejo zvesti v novo razporeditev po tozdi. Nema-lokrat so prisotna tudi razna tehnokratska gledanja. Še se najdejo posamezniki, ki družbeno samoupravno delo smatrajo kot oviro v proizvodnji, politični izobraževanje pa kot nepotrebno. Taki zgrešeni nazor niso prisotni le pri posameznih vodilnih delavcih, ampak te ljudi lahko srečamo tudi v neposredni proizvodnji, pri delavcih za stroji in njihovih vodjih, prav tako pa tudi v administraciji. Ti ljudje se žal ne zavedajo, kako s svojimi stališči škodujejo delovni skupnosti. Morali bi spoznati, da so taka gledanja že zdavnaj preživela in zanje ni več mesta v socialistični družbi in te posameznike vedno intenzivneje sama izloča. Prav bi bilo, da ti sodelavci svoja stališča in mnenja povedo na sestankih in zborih, ne pa, da to razširjajo na neprimernih mestih. Take izpade moramo sproti spremljati in jih samoupravno in politično usmerjati v pravo smer, oz. jih preprečevati.

Dopolniti je treba stabilizacijski program in dati delavcem vzpodbudo za dvig produktivnosti. Vzpodbuditi je treba racionalizacije in izboljšave, izboljšati tehnologijo dela, nabaviti pripomočke in naprave. Menim, da je fizičnega dela in težaškega dela v Stolu še vedno preveč.

V mesecu aprilu poteče mandat vsem vodjem tozdov ter nekaterim vodjem sektorjev. Glede na vse večje odgovornosti vodij tozdov in služb po družbenopolitičnih, samoupravnih in gospodarskih vlogi bi morale biti razpisne komisije natančne in dosledne pri postavljanju kriterijev za

sprejem kandidatov. Le kandidati in bodoči delavci z zahtevano strokovno, družbenopolitično in samoupravno zavestjo in sposobnostjo nam dajejo jamstvo za uspešno poslovanje in delo posameznih tozdov in služb.

Na področju kadrovanja in štipendiranja na nivoju DO in tozdov je premalo storjenega. Kadrovska služba bo v bodoče morala nadoknaditi, da bi se izognili že znanim težavam pri izbiri strokovno vodilnih kadrov.

Naš kolektiv je v preteklem obdobju vlagal znatna sredstva v izgradnjo družbenih stanovanj. V kratkem času bo vse-ljiv nov stanovanjski blok ob Kulturnem domu na Duplici, v katerem bo 32 novih stanovanj. S tem bo dovršen del naj-

bolj perečih stanovanjskih problemov rešenih. Ker pa je še vedno precej članov kolektiva, ki imajo stanovanjske težave in ker pričakujemo, da bo z zaposlovanjem novih sodelavcev ta odstotek še narastel, je treba že sedaj misliti na nove stanovanjske kapacitete, ki bi jih pridobili z izgradnjo dodatnih družbenih stanovanj in s kreditiranjem individualne gradnje.

V naših počitniških domovih iz leta v leto letuje več sodelavcev, pokazalo pa se je, da so obstoječe kapacitete premajhne. To je najbolj očitno med kolektivnim dopustom. Zaradi tega si moramo prizadevati za pridobitev dodatnih zmogljivosti, zlasti za letovanje na morju.

(Nadaljevanje na 4. strani)

TRADICIONALNI PRVOMAJSKI DELAVSKI PIKNIK V KAMNIŠKI BISTRICI

Sindikati kamniških delovnih organizacij organizirajo tudi letos prvomajski piknik v Kamniški Bistrici, ki bo 1. 5. 1978 s pričetkom ob 10.30. V primeru slabega vremena pa nasledni dan, to je 2. 5. 1978 ob isti uri.

Po kulturnem programu in podelitvi srebrnega znaka zveze sindikatov Slovenije dolgoletnim zaslužnim sindikalnim delavcem na območju občine Kamnik, bo zabava s plesom. Igrali vam bodo priznani bratje Poljanšek.

Organizirani bodo brezplačni prevozi z Duplice do Kamniške Bistrice. Točen razpored voženj avtobusov bo pravočasno objavljen na oglasnih deskah v Stolu.

Vsi udeleženci srečanja bodo dobili na kraju piknika v Kamniški Bistrici vrednostne bone za hrano in pijačo. Poverjeniki sindikalnih skupin po tozdi bodo napravili sezname prijavljenih.

Sindikalna konferenca Stol vabi vse naše delavce in upokojenke, da se udeležijo tega praznovanja.

Za sindikalno konferenco F. Sikošek

* * *

PRVOMAJSKA PROSLAVA BO 26. APRILA NA DUPLICI

Sindikalna organizacija Industrije pohištva STOL KAMNIK vabi vse svoje člane, da se udeležijo proslave, ki bo v sredo, 26. aprila 1978 ob 12. uri 30 minut v Kulturnem domu na Duplici.

Pri programu bodo sodelovali: Pevski zbor Solidarnost iz Kamnika, dramska skupina mladinske organizacije Duplica in DPD Svoboda Duplica.

(Nadaljevanje s 3. strani)

Kot vsako leto, je tudi lani sindikat organiziral krvodajalsko akcijo. Odziv je bil nadvse uspešen. Sicer pa je med kamniškimi podjetji naša delovna organizacija doslej najbolj aktivna v tem pogledu, saj je dala največ krvodajalcev. Menim, da je prav, če se ob tej priliki zahvalim vsem darovalcem krvi za njihovo nesebično in humano dejanje.

V letu 1977 smo formirali posebno komisijo, ki je opravila obisk naših bolnikov na domu ali v bolnišnici, in sicer vseh tistih sodelavcev, ki so v bolniškem staležu več kot 30 dni. Iz tega spiska pa so nehote izpadli nekateri bolniki, zato je priporočljivo, da te obiske v prihodnje opravimo bolj organizirano. Obiska bi se moral udeležiti vsaj po en član iz delovne sredine sodelavca.

Sindikat je tesno povezan z Odborom za ljudsko obrambo in družbeno samozščito. To se je pokazalo tudi že na vajah, ki so bile v mesecu decembru organizirane v občini Kamnik. Vaja oz. sodelovanje na vaji je dokazalo visoko zavest naših sodelavcev in prepričan sem, da bi ob morebitni potrebi bili popolnoma sposobni braniti naše imetje in sodelavce.

V mesecu maju so kamniški sindikati organizirali že tradicionalno proslavo ob prazniku 1. maj. Proslave v Kamniški Bistrici so se naši sodelavci udeležili v velikem številu. Sindikat je organiziral v sodelovanju s Krajevno skupnostjo in mladinsko organizacijo tudi razne druge proslave ter sodeloval pri obdaritvi najmlajših in žena ob njihovem prazniku.

V preteklem letu je sindikat poslal na brezplačno letovanje po sindikalni liniji več sodelavcev, ki so socialno in zdravstveno ogroženi in ki so prizadevni in marljivi sodelavci ter delajo na zdravju škodljivem delu. Sindikat se je zavzemal, da bi v bodoče poslali na tako zdravljenje oz. letovanje še več sodelavcev.

Glede družbene prehrane je še vedno veliko pripomb s strani delavcev. Centralna komisija za prehrano naj skupno z delavsko restavracijo poskrbi in zagotovi tople obroke, ki naj bodo tudi kvalitetni. Prouči naj možnost za popestritev in izbiro malice.

V preteklem letu so tozdi namenili večja sredstva iz sklada skupne porabe za izgradnjo športnega centra v Šmarci z nogometnim igriščem.

Podjetje je finančno dotiralo športno društvo Virtus in naše sekcije za šport znotraj delovne organizacije. Razna športna tekmovanja so se odvijala v okviru sindikalnih športnih iger, kar je bilo povezano tudi z rekreacijo naših sodelavcev. Organizirana pa je bila tudi letna in zimska lesariada.

Ob koncu lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da so naše osnovne organizacije sindikata v svoji mandatni dobi dosegle nekatere zelo lepe uspehe.

Otresli smo se formskega načina delovanja; da se osnovne organizacije čedalje bolj krepijo, pri tem pa si utrjujejo delegatske odnose, to tudi lahko potrdimo. Predvsem smo veseli, da osnovne organizacije začenejo kazati večjo akcijsko sposobnost, kar je najbolj očitno tedaj, ko gre za pomembne samoupravne odločitve v temeljnih organizacijah. Sindikalno članstvo v delovni organizaciji tako danes že močno odloča o vseh pomembnih družbenih zadevah in problemih, v največji meri pa takrat, ko gre za sprot-

no reševanje delovnih in življenjskih problemov zaposlenih.

Vsi pa si moramo prizadevati, da bomo še izboljšali socialistične delovne odnose in da bomo dosledno izvajali določila Zakona o združenem delu.

Na občnem zboru sindikalne konference Stol, ki je bila 6. 3. 1978 v dvorani Kulturnega doma na Duplici, so bili izvoljeni novi organi skupščine, ker je dosedanjim potekel mandat.

Za predsednika izvršilnega odbora sindikalne konference Sikošek Franc — vodja oddelka v tozdu 2,

za namestnika Markelj Jožica — sodelavka v skupnih službah,

za tajnika Štebe Laks — referent za šport in rekreacijo v Stolu,

za blagajnika in knjigovodja Grabnar Vida in Perčič Marinka, sodelavki v skupnih službah.

V izvršilni odbor sindikalne konference so bili predlagani še vsi predsedniki izvršilnih odborov osnovnih organizacij sindikata v tozdih in DSSS.

TOZD-1 — Gradišek Franc

TOZD-2 — Štupar Bojan

TOZD-3 — Perčič Andrej

TOZD-4 — Jagodic Vinko

TOZD-5 — Marin Andrej

TOZD-8 — Žbogar Milena

TOZD-9 — Okorn Jože

DSSS — Škrlep Feliks

Izvršilni odbori osnovnih organizacij sindikata tozdov in skupnih služb.

TOZD-1:

Gradišek Franc — predsednik, Bergant Jakob, Erjavšek Olga, Horvat Lojzka, Kern Francka, Klemenčič Franc, Ketiš Valerija, Kočar Marija, Kladnik Anton, Klemen Ivan, Kosirnik Franc, Medmeš Slavka, Mrgole

Marta, Petek Marija, Peterlin Anton, Rekanovič Francka, Osolin Veronika, Osolnik Darinka, Škrjanc Ivan, Virjant Anica in Štros Olga.

TOZD-2:

Štupar Bojan — predsednik, Pavlič Alojz, Istenič Alojz, Pestotnik Majda, Kern Milena, Ocvirk Štefka, Bergant Majda, Povšnar Alojz, Perušek Miro, Andrejaš Mimi, Jeglič Anton, Sikošek Franc, Orešnik Pepca, Pestotnik Vinko in Pavlič Martin.

TOZD-3:

Perčič Andrej — predsednik, Berlec Alojz, Drčar Stanka, Hemetek Martin, Jergovnik Zofka, Kepić Zinka, Kogej Janko, Kuhar Stane, Klemen Marjan, Novak Stanislav, Semprimožnik Angela, Žagar Anica in Župančič Izток.

TOZD-4:

Jagodic Vinko — predsednik, Okorn Terezija in Hribar Franc.

TOZD-5:

Marin Andrej — predsednik, Chiapolini Maks, Dacar Vinko, Zore Rudi, Burinik Franc, Nikolič Janko, Hriberšek Volko, Bergant Slavko in Štebe Franc.

TOZD-8:

Žbogar Milena — predsednik, Ocepek Majda, Cerar Štefka, Šuštar Dragica in Slabonja Valči.

TOZD-9:

Okorn Jože — predsednik, Šarc Ilonka, Razboršek Jože, Škofić Božena, Grošelj Miha, Popit Franc, Marintič Sonja, Nikolič Lazar, Zardevski Pavle in Matkovič Ana.

DSSS:

Škrlep Feliks — predsednik, Zalokar Franc, Markelj Joži, Perčič Marinka in Traven Tončka.

A. Jeglič

PREDAVANJE PRED VIII. KONGRESOM ZKS

V veliki dvorani Kulturnega doma na Duplici je bila dne 16. 3. 1978 razprava o predlogih dokumentov za 8. kongres ZKS ter smereh razvoja našega družbenopolitičnega sistema.

Predavala je prof. Ana Kastelic. Najprej je obrazložila delo članov ZKS v

medkongresnem obdobju po letu 1974 in opisala smernice razvoja za nadaljnje gospodarsko in politično delo.

Zelo izčrpno je podala težnjo po enotnem nastopanju komunistov v stalni bitki za stabilizacijo našega gospodarstva in njen dvig produktivnosti, s katero se bomo lahko močneje pričeli uvrščati v mednarodno delitev dela. Enotno se moramo tudi boriti za spreminjanje svetovnega gospodarskega sistema. Pri tem ima zelo pomembno vlogo družbeno sporazumevanje in samoupravno dogovarjanje.

V svojem predavanju se je tov. Kasteliceva zavzela za boljše idejnopolitično usposabljanje in družbeno izobraževanje članov ZK in preobrazbe naših ljudi, kar vodi h krepitvi zastavljene politike.

Govorila je, da je nujna delavčeva pravica, da odloča o razporejanju celotnega dohodka v organizaciji, kjer združuje delo in o rezultatih minulega dela, ki se po različnih kanalih vrača v delovno organizacijo, pa tudi o odmiranju državnih udeležev ter krepitev upravljanja preko samoupravnih teles ter odločanja o vseh delavčevih interesih.

Delegati morajo biti oblikovalci sklepov, ne pa samo prenašalci predlogov iz baze. Odpravljati je potrebno prazno sestankovanje in zapiranje v lastne kroge. Uspostavljati je potrebno boljše vezi med delovnimi organizacijami in samoupravnimi interesnimi skupnostmi na terenu.

V prihodnje je potrebno zmanjševati razliko med fizičnim in umskim delom.

Pričakovati je bilo, da bodo po predavanju prof. Kasteliceve prisotni razpravljali o temi predkongresnega materiala. Žal v dvorani razpravljalcev ni bilo.

Pomembnejši sklepi I. redne seje delavskega sveta delovne organizacije

Novoizvoljeni delavski svet delovne organizacije je na svoji prvi redni seji, dne 1. 4. 1978 obravnaval, razpravljal, sklepal in sprejel naslednje:

1. Z javnimi volitvami so člani DS DO

soglasno izvolili za predsednika delavskega sveta DO tov. ŠTEBE Franca, (TOZD-1), za namestnika predsednika pa tov. ing. GOLOB Janeza (TOZD-9).

2. Delavski svet DO je na predlog os-

novnih organizacij sindikata delovne organizacije STOL izvolil izvršilne organe in komisije delavskega sveta in predsednike ter namestnike predsednikov izvršilnih organov in komisij:

A) V Izvršilni odbor delovne organizacije so izvoljeni:

1. BAVČAR Boris — predsednik	TOZD-3
2. LESKOŠEK Janko — namestnik predsednika	TOZD-1
3. MATIJAŠ Srečo	DSSS
4. BAUDEK Jože	TOZD-1
5. ŠPRUK Franc	TOZD-1
6. KURBUS Avgust	TOZD-2
7. GORJUP Miro	TOZD-2
8. ŠARC Tine	TOZD-3
9. KOŽELJ Andrej	TOZD-5
10. MUŠIČ Franc	TOZD-4
11. RAJGELJ Marta	TOZD-8
12. PLEVEL Peter	TOZD-9

4. BERTONCELJ Peter	TOZD-3
5. ŠEK Marjeta	TOZD-8
6. OBRADOVIČ Milan	TOZD-9
7.—9. predsedniki družbenopolitičnih organizacij	

Č) V Komisijo za odlikovanja so izvoljeni:

1. KOTNIK Mavricij — predsednik	DSSS
2. IPAVEC Stane — namestnik predsednika	TOZD-1
3. JEGLIČ Anton	TOZD-2
4. HUMAR Štefan	TOZD-3
5. SMOLNIKAR Marija	TOZD-4
6. VIDMAR Mavricij	TOZD-5
7. RAJGELJ Marta	TOZD-8
8. RAZDEVŠEK Milan	TOZD-9

B) V Odbor za kadre DO so izvoljeni:

1. DEMŠAR Boris — predsednik	DSSS
2. SIVEC CIRIL — namestnik predsednika	TOZD-2
3. KRŽAN Angelca	DSSS
4. ŠTROS Olga	TOZD-1
5. US Francka	TOZD-1
6. ŽAGAR Dominik	TOZD-1
7. BERTONCELJ Peter	TOZD-3
8. MEŽNARŠIČ Janez	TOZD-2
9. BURJA Franc	TOZD-3
10. JAGODIČ Vinko	TOZD-4
11. BENDA Slavko	TOZD-5
12. ČIMŽAR Mihaela	TOZD-8
13. OKORN Jože	TOZD-9

D) V Komisijo za cene so izvoljeni:

1. ŠVAJGER Boris — predsednik	TOZD-1
2. PALČIČ Anton — namestnik predsednika	TOZD-9
3. BURGER Franc	TOZD-2
4. SMOLNIKAR Albin	TOZD-3
5. ŠTEFULA Dušan	TOZD-5
6. SKUŠEK ing. Peter	DSSS

E) V Komisijo za potrditev cen z zasebnimi kooperanti so izvoljeni:

1. GAŠPRIC Jože — predsednik	TOZD-4
2. RODE Franc — namestnik predsednika	TOZD-9
3. LESKOŠEK Janko	TOZD-1
4. KERIC Franc	TOZD-2
5. VIDIC Rado	TOZD-3
6. MIHELIČ Lado	TOZD-5
7. MIKUŠ Tončka	TOZD-8
8. TOPOLOVEC Danilo	DSSS

C) V Uredniški odbor so izvoljeni:

1. SIVEC CIRIL — glavni urednik	TOZD-2
2. ŠVIGELJ Alojz — odgovorni urednik	DSSS
3. POGAČAR Janez	TOZD-1

Na drugi združeni temeljni koordinacijski konferenci, ki je bila 17. 3. 1978 v Kulturnem domu na Duplici, smo Stolovi delavci potrdili kandidate za vodilne funkcije v občini Kamnik ter za republiške in zvezne. Pripravljeni predlogi novih družbenopolitičnih delavcev so bili v večini potrjeni

3. Delavski svet delovne organizacije je pregledal sklepe 16. redne seje in ugotovil, da so sklepi v glavnem realizirani ali pa so v izvajanju.

4. Vsi delavski sveti TOZD in svet DSSS so razpravljali in sprejeli predložene anekse k samoupravnim sporazumom o temeljnih planov samoupravnih interesnih skupnosti in predlog o oblikovanju sredstev in prispevnih stopenj SIS družbenih dejavnosti na ravni občine Kamnik v letu 1978. Tako kot DS TOZD in svet DSSS je tudi DS DO sprejel II. varianto programa oz. predloga prispevnih stopenj za občinsko izobraževalno skupnost in II. varianto predloga prispevnih stopenj za kulturno skupnost.

5. Delavski svet DO je obravnaval in sprejel osnutke predlogov za javno obravnavo za:

— samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo;

— samoupravni sporazum o svobodni menjavi dela in o ureditvi drugih razmerij med delovno skupnostjo skupnih služb in temeljnimi organizacijami STOL;

— samoupravni sporazum o urejanju medsebojnih razmerij pri opravljanju blagovnega prometa (prodaje izdelkov in storitev) med proizvodnimi TOZD in TOZD Prodajo na osnovi medsebojnih pooblastil

(Nadaljevanje na 6. strani)

Posebno lepe so nove stanovanjske hiše v naselju naših delavcev, ki leži severno od Kulturnega doma na Duplici. To naselje ni preveč strnjeno, lično oblikovanim domovom pa daje poseben čar obarvan les na fasadah in vrtniki, za katere je tu še prostor. Domačini niti ne opazimo bližine čudovitih kamniških gora, ki dajejo piko na i temu lepemu delčku na Duplici.

Tudi to naselje je del delovnih uspehov Stolovega kolektiva, za katerega je prispevalo svoja sredstva, prav posebno pa še tistih delavcev, ki so tu pred nekaj leti v prostem času krepko poprijeli za kramp in lopato in delali v trdo noč in mnogokrat tudi takrat, ko so bili utrujeni od težkega dela prejšnjega dne.

(Nadaljevanje s 5. strani)

in delitve dela v procesu proizvodnje in prodaje izdelkov;

— pravilnik o normativih in merilih rezultatov dela — izračun razporejenih sredstev za OD;

Javna razprava naj se zaključi do 15. 4. 1978, referendum pa naj bo predvidoma 20. oz. 21. 4. 1978. Točen datum bo določil IO DO.

DS DO je potrdil volilno komisijo, ki naj bo v isti sestavi kot za prejšnje referendume.

Pravilnik o normativih in merilih rezultatov dela — izračun razporejenih sredstev za OD bo po končani javni obravnavi sprejel oz. potrdil delavski svet delovne organizacije, ker ta pravilnik ni potrebno sprejeti z referendumom.

6. Delavski svet delovne organizacije je razpravljal in sprejel samoupravni sporazum o merilih, pogojih, načinih in postopkih za doseg dogovorjenega obsega uvoznega blaga in storitev ter odliva deviz za leto 1978, tak kot je predlagan.

7. Samoupravni sporazum o samoupravni organiziranosti in nalogah Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji je DS DO sprejel, za podpisnika tega sporazuma pa imenoval glavnega direktorja tov. Urh Ivana.

8. Delavski svet delovne organizacije je sprejel predlog DS TOZD in sveta DSSS in imenoval razpisno komisijo za delovna opravila glavnega direktorja, v razpisno komisijo je imenoval naslednje delavce:

1. SIKOŠEK Franc	TOZD-2
2. PLEVEL Peter	TOZD-9
3. SLAPŠAK Vladimir	TOZD-1
4. JERMAN Peter	DSSS
5. BERTONCELJ Peter	TOZD-3
6. BENDA Slavko	TOZD-5
7. JAGODIC Vinko	TOZD-4

9. Predlog za sistemiziranje del in nalog: 644 — Nabavljanje in prodaja lesnih tvoriv na SM: 0130 — nabava, je delavski

svet delovne organizacije soglasno sprejel.

10. Delavski svet delovne organizacije je dal soglasje, oz. je odobril predlog za izgradnjo oz. dograditev nove upravne zgradbe, tako da se tudi pri drugem delu gradijo 4 nadstropja in ne samo tri, kot je bilo prvotno mišljeno. Sredstva so zagotovljena.

11. Delavski svet delovne organizacije je dal Odboru za kadre DO pooblastilo, da izda natančna navodila za obračun

prevoza na delo z javnimi prevoznimi sredstvi.

12. Sprejel je predlog Odbora za kadre, HTV, požarno varnost in družbeni standard:

a) za razpis za posojila za individualno gradnjo in adaptacijo ter nakup stanovanj v višini 1.000.000 din po kriterijih pravilnika o stanovanjskih razmerjih,

b) za način vplačila soudeležbe za novi blok in stara stanovanja, sklep pa se glasi:

Prisilci stanovanj morajo celotno soudeležbo plačati do vselitve. Tisti, ki ne bo plačal, bo posebej obravnavan na odboru za kadre DO.

Kdor bo plačal soudeležbo z vezano vlogo, bo moral dostaviti garancijo banke, da se sredstva res namensko vežejo za plačilo soudeležbe. Z vezano vlogo bo lahko plačal soudeležbo samo tisti, kateremu pogodba o vezani vlogi poteče do 31. 12. 1978.

13. Delavski svet DO je sprejel predlog komisije za letovanja, za cene v naših počitniških domovih in prikolicah, ki so za leto 1978 naslednje:

	din
1. Njivice	
Hišica vikend — dnevno	120,00
Lolita — dnevno	100,00
2. Prikolice v Selcah in Umagu:	
Dnevna cena prikolice	100,00
3. Piran:	
Celodnevni penzion 1 oseba	125,00
Celodnevni penzion otroci od 7—14 leta	93,75
Celodnevni penzion otroci do 7 let	62,50
4. Velika planina:	
Koča ZLATO JABOLKO — dnevno	80,00
Koča ZLATICA — dnevno	60,00
Tuje osebe plačajo dnevno na ležišče (v vseh domovih in prikolicah) po 30 din.	

H. KRIŽANC

Dokler je človek zdrav na zdravje niti ne pomisli. Želi si kup stvari, med katere spadajo tudi tiste, ki predstavljajo zunanjo »embalažo«, k sreči človeka pa nič ne pripomorejo.

Bolan človek pa si želi samo eno — zdravje. Vse drugo je v tistem trenutku nepomembno. Želi si tistega trdnega počutja, ki ga je imel nekoč in je upravičeno prepričan, da bo z zdravjem imel vse.

Ko smo pred nekaj tedni obiskali Uršič Ivanko v Volčjem potoku, Stołovo sodelavko v tozdu 2, ki je v bolniškem staležu že sedem mesecev, smo bili prepričani, da se njeno zdravje izboljšuje in da je bila obiska sodelavcev iz tovarne zelo vesela. Zaželeli smo ji, da bi se kmalu vrnila na delovno mesto in opravljala vse tisto, kar je pred boleznijo. In da bi tudi doma lahko urejevala stvari s tako lahkoto kot nekoč.

Gradnja drugega dela upravne zgradbe

Prejšnji mesec se je del Stolovih uslužbencev preselil v novo upravno zgradbo.

Prvi del dograjene upravne zgradbe je zelo lepo opremljen in je vsem članom kolektiva v ponos. V novih prostorih je mogoče bolje in lažje opravljati upravna dela in imeti bolj neposreden kontakt s kupci in z drugimi ljudmi, ki sodelujejo z našo delovno organizacijo.

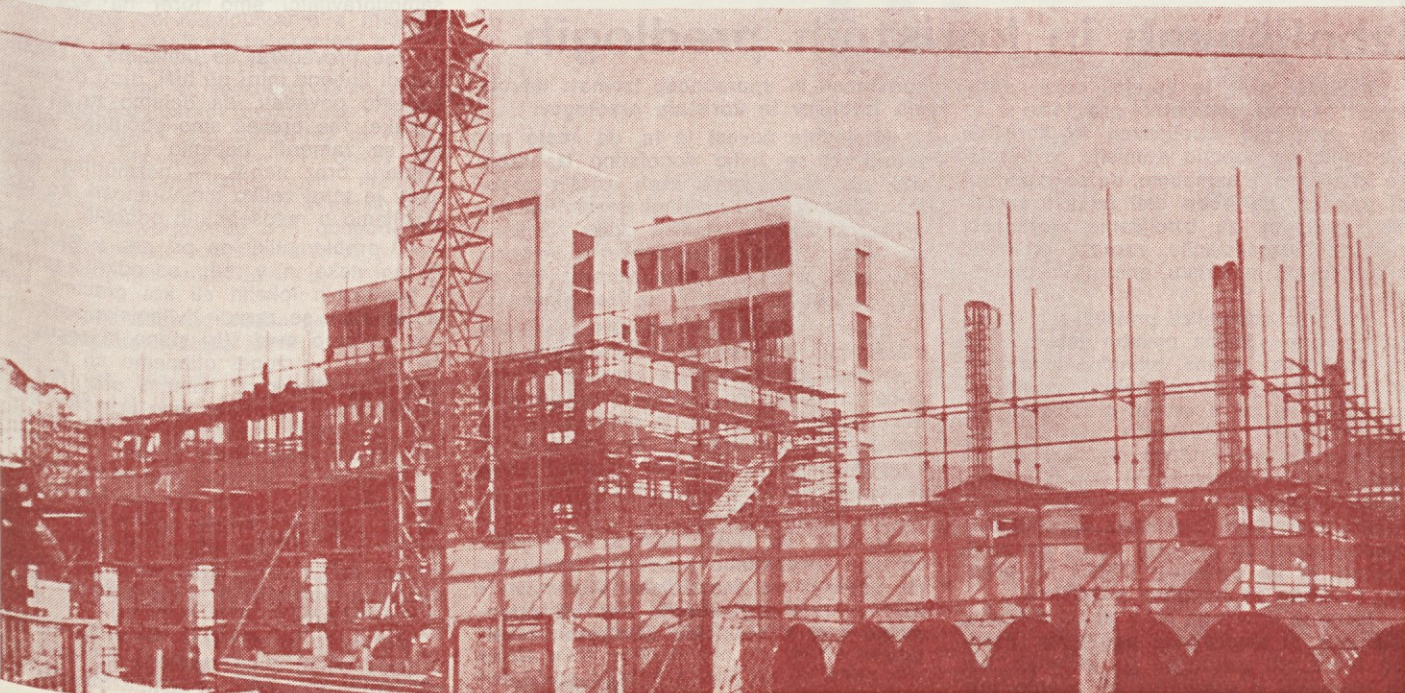
Objavljamo nekaj slik, ki prikazujejo funkcionalnost prvega dela nove upravne zgradbe. Za vse je poskrbljeno. Za sprejem strank, ki naj že pri vходу zvedo, kako bodo najhitreje prišle do željenega uslužbenca v stavbi, za miren pogovor s prišleci, za telefonični pogovor s sprejemnega prostora z našimi uslužbenci, za nagel prevoz z dvigalom v vsa nadstropja in za okrepčilo z osvežilno pijačo v kleti upravne zgradbe.

Priložena fotografija tudi prikazuje gradnjo drugega dela betonske stavbe. Tudi drugi del bo po višini enak prvemu. V njem bodo našle delovni prostor še ostale službe, ki so raztresene po raznih pomožnih prostorih v tovarni ali pa so ostale v starem upravnem poslopiju.

Drugi del upravne zgradbe bo predvidoma pod streho do konca maja, vseljiv pa do konca letošnjega leta. Hkrati s tem delom gradimo tudi sodobno samopostrežno jedilnico in razstavljeni prostor, ki je podaljšek drugega dela stavbe. Jedilnica bo v kletnem prostoru, razstavljeni prostor pa v prvi etaži. Bo dovolj velik, da bomo kupcem lahko v primerni razporeditvi prikazali kompletne asortiman naših izdelkov.

C. Sivec

Odnos do dela moramo še izboljšati

Pred nami je Praznik dela, praznik delovnih zmag. In kadar tehtamo rezultate dela, se nemalokrat vprašujemo, zakaj niso še boljši, iščemo torej vzroke za neuspehe. Ko jih odkrijemo, jih poskušamo do podrobnosti analizirati in na podlagi teh začrtati pot naprej. Kako se te poti prepletajo, bomo razmišljali v tem predprazničnem sestavku.

V našem primeru bomo spregovorili o proizvodnem delu. Kako si predstavljamo pojem o proizvodni dejavnosti?

Sto in več predstav je prisotnih med nami, pa vendar se temu z ozirom na razvoj človeške družbe ni čutiti. Proizvodna dejavnost človeške družbe se razvija ko-

rak za korakom, od nižjega k višjemu, se pravi od preprostega k zapletenemu, od enostranskega k večstranskemu.

V zelo dolgem zgodovinskem obdobju so lahko ljudje samo enostransko razumeli zgodovino družbe; to se je dogajalo po eni plati zato, ker so izkoriščevalski razredi sebi v prid razlagali in venomer popačevali zgodovino družbe, po drugi plati pa zato, ker so majhne razsežnosti proizvodnje omejevale človeško obzorje. Šele tedaj, ko se je obenem z velikan-skimi proizvodnimi silami z veliko industrijo pojavil sodobni delavski razred, so ljudje lahko vsestransko in zgodovinsko doumeli proces zgodovinskega razvoja družbe ter spremenili svojo vednost o družbi.

Tudi v Stolu bomo morali še marsikaj spremeniti

Če bomo hoteli v Stolu še naprej dosegati dobre rezultate, se bomo morali — kot sem omenil že v uvodu — kritično zazreti v ožje in širše družbeno okolje ter stopiti korak naprej, ki ga neizprosno zahteva čas in prostor v katerem živimo.

Da, če bomo hoteli še naprej žeti uspehe v našem delu, se pravi, če bomo hoteli doseči zaželene rezultate, potem moramo neizogibno uskladiti svoje pojme z zakonitostmi objektivnega zunanjega sveta, kajti v nasprotnem primeru se bomo srečevali z neuspehi.

Ob zgornji ugotovitvi lahko zaključimo, da je bistveno za razlaganje teh sprememb poznavanje svoje okolice, kako se nato vanjo vključujemo, kakšne so naše odločitve ter na podlagi njih ustvarjanje.

Spremembe in dopolnitve pravilnika o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih

Delavski svet je sprejel nekaj sprememb oziroma dopolnitev pravilnika o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih na pobudo Komisije za tehnične izboljšave, z namenom, da se vzpodbudi delavce, da bodo dali še več koristnih predlogov za izboljšanje storilnosti, kakovosti, organizacije, varnosti pri delu, prihranka pri materialu, energiji in podobno.

Kot prva dopolnitev pravilnika je uvedba nagrade »Stolov novator leta«, ki jo bo dobil avtor izuma, tehnične izboljšave ali koristnega predloga, poleg nagrade po pravilniku, ki bo s svojim predlogom zagotovil največji prihranek v tekočem letu. Ta nagrada znaša 5000 din, vendar pa višina letnega prihranka ne sme biti manjša kot 35.000 din.

Kot naslednja dopolnitev pravilnika je uvedba moralnih priznanj poleg denarnih nagrad, ki jih podeljuje DSDO na predlog Komisije za tehnične izboljšave.

Moralna priznanja so v obliki diplome, priznanja in študijskega potovanja. Predlog mora biti utemeljen po kriterijih, kot so navedeni v pravilniku za ocenjevanje

koristnosti in uporabnosti izumov, tehničnih izboljšav in koristnih predlogov.

Naslednja novost je ta, da imajo novatorji, ki se želijo dopolnilno izobraževati, ob izpolnjevanju vseh ostalih pogojev prednost pred ostalimi prosilci za dodelitev štipendije. Predlog izdela Komisija za izume, tehnične izboljšave in koristne predloge, stroške šolanja oziroma štipendijo pa odobri Komisija za izobraževanje.

Spremenjen je tudi tisti člen pravilnika o tehničnih izboljšavah, ki določa nagrado v primeru, da osnove za nagrado ni mogoče izračunati po določbah tega pravilnika, očitno pa je, da je predlog za DO koristen in uporabljen. V tem členu se je spremenila višina nagrade, ki sedaj znaša do največ 2000 din, namesto prejšnjih do največ 1000 din.

Upamo, da bodo našete dopolnitve oziroma spremembe pravilnika stimulatивно vplivale na inovacijsko dejavnost v naši delovni organizaciji, kar bo pripomoglo tudi k boljšemu končnemu rezultatu.

M. DRČAR

To je tudi izhodiščna misel za naše nadaljnje razmišljanje o proizvodnih odnosih v Stolu.

Nad vse pomembno je vprašanje, kdo je resnični gospodar v združenem delu. Mnogi od vas, ki ste se zazrli v ta članek, ste s tem vprašanjem že davno razčistili. Mnogi od vas pa mogoče še vedno bremenijo obstoječe slabosti, ker se nekatere stvari ne menjajo, kot to narekuje objektivna družbena stvarnost.

Kljub temu, da se v tem pogledu še razhajamo, bom v naslednjih vrsticah zatrjeval, da smo glede spreminjanja mišljenja glede gospodarjenja v delovni organizaciji na pravi poti. Prvi dokaz temu je več kot 30 let stara pot razvoja samoupravnih socialističnih odnosov. Skozi ta desetletja se je ta pot nenehno utrjevala ter se vsidrala globoko v zavest delovnega človeka. Na tej poti smo bili priča mnogim porazom tistih sil, ki so bile temu veličastnemu svetovnemu procesu družbene biti, tuje.

Ta proces še ni končan, še več, sodobni proletariati mu je napovedal še odličnejši boj.

Ivan Cankar je v prispodobi Hlapca Jerneja kot proletarca, zelo prepričljivo nakazal dejstvo, da je bil Jernej vendarle pravi gospodar Sitarjeve domačije. Štiri-desetletno delo na tej domačiji je edini in dovolj močan dokaz, kdo je lahko gospodar.

Iz tega lahko izvlečemo eno samo misel, da gospodarjenje izhaja iz dela in naj bo tudi podloga za odgovor, kdo je gospodar v združenem delu.

Pred seboj imamo delavca ustvarjalca, delavca upravljalca kot člen v tej, bolj ali manj močni verigi samoupravnega sistema, ki ima vso pravico odločanja nad rezultati svojega dela. Te pravice mu nihče ne more vzeti. Da, to je življenjska rešnica, neuklonljiva sila človeške biti, ki je v nadaljnjem procesu družbenoekonomskih odnosov ni mogoče izbrisati ali je ustvariti, saj pred njo klonejo in bodo klonili vsi tisti, ki mislijo drugače.

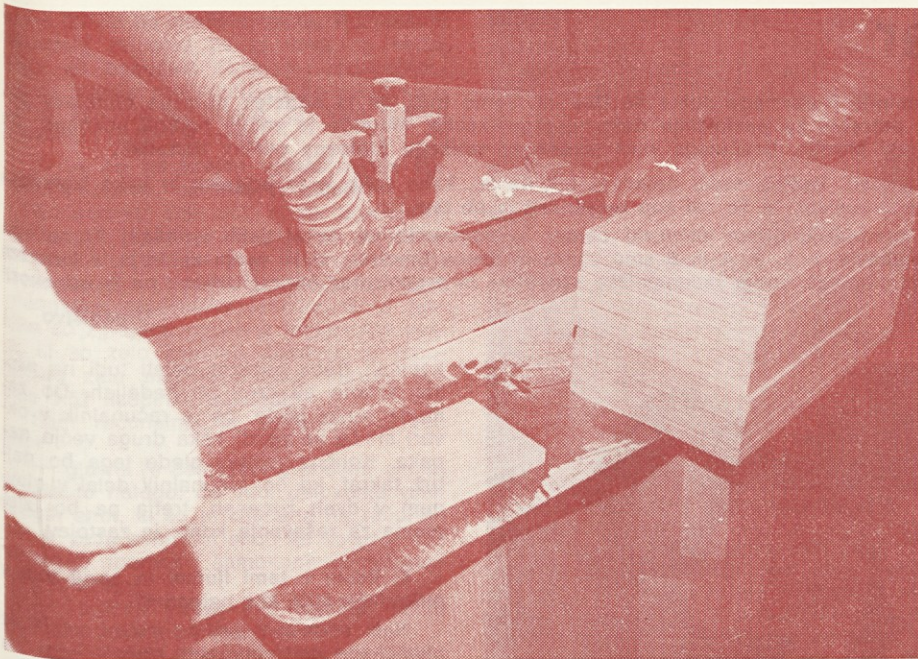
Če se zazremo v svoje lastno okolje, nikakor ne moremo biti zadovoljni z razvojem samoupravnih odnosov v Stolu. Vsi samoupravitelji smo torej na »zatožni« klop.

Vse prevečkrat se umikamo v zatišje, zaradi ljubege miru pri hiši, drug drugemu nočemo povedati, da delamo tu in tam napake, vse preveč smo občutljivi, nočemo se zameriti, hočemo biti v vsakem primeru brez napak — nezmotljivi. Med nami je torej veliko membranosti, ko razglabljamo o medsebojnih odnosih.

O problematiki, da pri nas v Stolu tu in tam nekaj ni v redu, se odkrito govori v gostinskih lokalih ali kot pravimo »za vogali«. Ko se zaradi življenjske nuje zopet vračamo med štiri stene in ropotajoče stroje, pa zopet utihnemo ali pa poritiho razmišljamo o samem sebi. To je še en dokaz več, kako smo nemočni znatraj tovarniških prostorov, da bi smotno razreševali svoje lastne težave.

Problem ni niti tako enostaven, če ga ne znamo razvozlati na pravem mestu. Da bi poenotili rešitve, bo potrebna še dolga pot. Ta pot pa bo toliko daljša, kolikor dolgo se bo med nami zadrževala preživela miselnost in z njo preživeli proizvodni odnosi.

Še veliko je primerov, ko imajo delavci pred seboj sliko razmerij, ko stoji na eni strani gospodar — lastnik tovarne ter

Ljubosumje po pridobljenem znanju, nedopustno mišljenje s svojo glavo, se pravi, absolutno vsiljevanje svojega mišljenja drugim in podobno, je samo prilivnaja olja na ogenj.

Prepozno sta stopila v korak poklicno izobraževanje in združeno delo, kar ima za posledico pomanjkanje delovnih navad ter izogibanje nalogam v neposredni proizvodnji. Kadar pa pri posameznikih, sicer redkih, do te nujnosti le pride, pa se odnos do dela povsem izjalovi. Lahko bi rekli, da imamo opraviti z nedoraslimi osebami, saj se le-te ob nerazumevanju z mojstri, znašajo nad proizvodnimi sredstvi in nemalokrat tudi nad starejšimi sodelavci ter tako kalijo delovno vneto večino. Znajdemo se torej v situaciji, ko moramo z velikimi težavami zdraviti take odnose, premalo pa razmišljamo o preprečevanju takšnih pojavov.

Takšne razmere kličejo na objektivno nujnost, da v družbenopolitičnih organizacijah pripravimo temeljit program dela, kako postopno začeti odklanjati najbolj pereče probleme v zvezi s tem. Iz programa se morajo odražati nova pričakovanja, da človek ne bi bil samo tisto, kar je, temveč tudi tisto, kar lahko je in mora biti. S tem pa bomo še temeljiteje opredelili problem novih odnosov, to pomeni v najvišji meri ukiniti oblast nad ljudmi.

Da bodo ljudje začeli resnično samoupravljeni, jih bo potrebno v bodoče bolj informirati s predlogi strokovnih služb, bolj prizadevno in dovolj razumljivo ter pravočasno posredovati informacije, da bi se na podlagi njih na zborih delavcev docela izkristalizirale najboljše odločitve. O negativnih pojavih pa morajo v koordinirani akciji spregovoriti družbenopolitične organizacije ter osvetliti naše razmere v luči stališč. 8. kongresa ZKS.

Zavedati se namreč moramo, da mora postati človek v naši družbi središče vsega, on je prvi; razvoju njegove celovite osebnosti mora biti podrejeno vse drugo.

B. Demšar

Število nesreč pri strojih se zmanjšuje z vgraditvijo zaščitnih naprav. Narobe je, če mislimo, da morajo biti zaščite montirane samo na kompliciranih napravah in strojnih linijah. Varno delo mora biti omogočeno tudi na vseh tistih strojih, ki v tovarni tečejo že od vsega začetka. To so razne krožne in tračne žage, skobeljni stroji itd. Tudi tu je nesreča lahko tako težka kot na sestavljeni obdelovalni liniji.

na drugi strani delavci — prodajalci delovne sile in nič več.

Nič manj ni primerov, ko med mojstri in vodstvenimi osebami obstaja mišljenje, da se delavcu nikdar ne sme dati prav, pa če tudi gre še za tako dobro idejo izboljšanja tega in onega. Prisotna je namreč bojazen, da bo nadrejeni izgubil oblast nad podrejenim. Mišljenje, da je nadrejen že po naravi organizacije v vseh ozirih pametnejši od podrejenega, je povsem zgrešeno. Mislim, da ne ločimo vselej dovolj dobro nalog in opravil posameznikov (neposredno opravljajne naloge, vodenje in organiziranje del). Nadalje ne ločimo dovolj dobro, kaj so organi upravljanja in kaj organi izvrševanja in končno, kaj je domena enega in kaj drugega.

Po moji sodbi so s tem dani tudi osnovni pogoji za manipuliranje z interesi delavcev. Še zlasti se ta problem pojavlja pri nas v okviru matične tovarne, to je TOZD-1, kjer so možnosti samoupravnega odločanja zaradi preobširnosti TOZD močno okrnjene. Ta ugotovitve ni nova, zato toliko glasneje kliče po koraku naprej, to je ustanavljanje novih, manjših družin, ki bodo ob skupnih interesih DO z ostalimi ustvarjale še bolj gospodarno in še učinkoviteje vplivale na smotrno delitev ustvarjenih sadov dela.

Zaskrbljenost nad mlado generacijo — po slabi setvi, slaba žetev

Kdaj pa kdaj si zastavljamo modro vprašanje: Kaj bo z mladimi — slab odnos do dela? Zdi se, da imajo pravilen odnos do dela samo starejši, pa vendar temu ni tako. Mladi so pripravljeni marsikaj razumeti, potrpeti in marsikaj tudi hitreje spremeniti. So občutljivejši na krivice, kritičnejši, znajo ceniti pridobljeno. Mlad človek ni nekaj posebnega, ki se hoče oddvojiti od družbe, ki ne ve, kaj hoče in podobno, ampak ravno nasprotno. Mladina je odraz družbe. Družba pa smo mi vsi. Kolikor več bo pristnega in odkritega sodelovanja med generacijami,

Kako težko je, če pravi čas ne dobimo malice ali če ne moremo za okrepitev kupiti ravno tistega, kar smo si zamislili. Tedaj so krivi vsi po vrsti, ki se jih spomnimo. Kako težko je tudi po malici na delovnem mestu vrniti embalažo in vreči odpadke v zaboj za smeti. Mnogi še vedno vztrajno postavljajo prazne steklenice na vsa mogoča mesta okoli sebe in jim ne zaleže noben dobrohoten nasvet. Odpadke pa mečejo po tleh in se tolažijo s tem, da jih bodo drugi počistili. — Zakaj tako in do kdaj?

Računski center

Vsi vemo, da imamo računski center v prostorih Kulturnega doma na Duplici. Vemo tudi, da ta oddelek opravlja obdelave podatkov ter izdeluje izračune in analize, ki so potrebni za poslovanje delovne organizacije. Mogoče je večini najbolj poznano, da v računskem centru ali IBM, kot oddelek mnogi pravijo, izračunajo vsak mesec za vsakega Stolovca osebni dohodek.

Kaj več bi o računskem centru težko povedali. Večina naših delavcev niti ne ve, kako velik je ta oddelek in kako izgledajo naprave, na katerih delajo ljudje, ki so v njem zaposleni. In še cel kup nejasnosti je ob tem.

V naslednjem sestavku želimo na kratko predstaviti Stolov računski center in odgovoriti na nekaj tistih vprašanj, ki našega delavca najbolj zanimajo. Za odgovore na vprašanja 1, 2, 3, 4 in 5 smo zaprosili Sreča Smoleta, ki je vodja sektorja, v katerem je računski center, Draga Homšaka za 7. in 8. odgovor, vodja računalniške operative in organizator Andrej Urbanc pa je odgovoril na zadnji dve vprašanji.

Uredništvo

1. Od kdaj in za koga dela računalniški center?

Računalniški center dela na Sistemu 3 od poletja 1973. Prej pa smo skoraj 11 let delali na mehanografskih strojih (klasičnih). Večina obdelav je Stolovih, to je 84%, delamo pa še obdelave za Kočno 11% in Sob Kamnik 5%. Domačih obdelav je približno tretjina za proizvodnjo, malo več kot tretjina za prodajo in malo manj kot tretjina za računovodstvo.

2. Kako imate razporejeno delo in kakšno znanje morajo imeti zaposleni?

Kot je bilo rečeno, obdelujemo posamezne podatke za področje proizvodnje, prodaje, računovodstva in občasno kadrovske podatke, OD in še kaj. Na vsakem teh področij delajo 2—3 sodelavci, to je najmanj, organizator AOP in programer.

Ker je profilov delovnih nalog precej, od operaterja na luknjalniku, operaterja na sistemu, programerja dveh stopenj in organizatorja AOP dveh stopenj, so zahteve po znanju od praktično nižje izobrazbe do visoke. Pri tem pa je za vsako od nalog treba po več specialnih tečajev ter dokaj praktičnega dela in usposabljanja, da delo nekomu »steče«, kot temu pravimo.

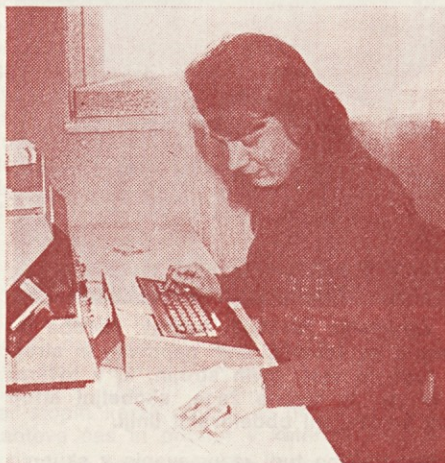
3. Opišite najbolj pomembne naloge, ki jih opravljate?

Težko se odločimo, kaj so najbolj pomembne naloge. Če smo okrog 10. v mesecu, je to nedvoumno obračun OD, potem pa so tu še obdelave za zaključni račun in periodične obračune, ki so vezane na določeni rok, pa fakturiranje, ki je dvodnevno, priprava lansirne dokumentacije za proizvodnjo, pregledi zalog itd. Vsaka od naštetih obdelav je pomembna in vezana na dogovorjeni rok. So pa tudi enkratne oziroma naloge organizacijskega razvojnega značaja, kot je npr. izračunavanje internih cen (meril) tozgov, ki zahtevajo timsko delo celotne skupine od negovalcev podatkov, v konkretnem slučaju priprave dela, študija dela, kalkulacij, do računalniškega centra in predstavnikov tozgov.

4. Znano je, da delate v več izmenah? Je vedno mogoče usklajevati delo in roke obdelav?

Programerji delajo samo eno izmeno, operaterji na luknjalnikih dve izmeni, operaterji na sistemu in sami stroji pa delajo v treh izmenah.

Glede na to, da stroji delajo tri izmene (že skoraj od začetka pogona), se soočamo s problemom, kako uskladiti potrebe po obdelavah s kapacitetami. Tu moramo opozoriti na konice, ki nastanejo za zaključni račun in periodične obračune. Pritisk na kapacitete sistema se umiri v mesecih, ko ni obračunov in še posebej

Imamo štiri luknjalne stroje, na katerih delo v dveh izmenah osem luknjačic. Mesečno zluknjamo do 150.000 kartic

po vsakem 13. v mesecu, ko so obračunani osebni dohodki. Ta drugi del meseca, ko je nekaj prostih kapacitet, koristimo tudi za obdelave občine in Kočne ter za teste, s tem da nekaj obdelav za Kočno sovpada tudi z našimi (OD). Z dobrim planiranjem obdelav se dajo ti problemi, ob razumevanju in dogovarjanju z ostalimi službami, obvladati. Seveda pa je ob

koniceh treba večkrat delati tudi na prostih sobotah ali celo ob nedeljah. Do zamude rokov pride, če je računalnik v okvari ali če se zgodi kaka druga večja napaka. Končna rešitev glede tega bo najbrž takrat, ko bo računalnik delal v glavnem v dveh izmenah, tretja pa bo izjemoma za reševanje konic in zastojev.

5. Boste s temi ljudmi in stroji tudi v prihodnjih letih kos nalogam?

Naši sodelavci so po večini mlajši, z okoliškega področja, zato pričakujemo, da bomo v prihodnjih letih bolj ali manj sposobni opravljati naloge na področju organizacije AOP (avtomatske obdelave podatkov) z običajnim zunanjim softwarom. Večji organizacijski kvalitativni in deloma kvantitativni posegi (kot npr. organizacija prodaje, organizacija računovodstva, ki so izvršeni oziroma v teku) pa so po mojem mnenju stvar specializiranih institucij oziroma strokovnjakov.

Sedanje naprave in stroji obratujejo 5 let, praktično v treh izmenah (lansko leto 5200 obratovalnih ur). Imamo luknjalnike, ki so za čas pred petimi leti bili moderni; zdaj obstajajo boljše, hitrejše in ekonomičnejše zajemalne diskete. Tudi izpisovalec 600 vrstic na minuto ni več med hitrimi.

Seveda to ne pomeni, da omenjeni stroji in naprave ne bi mogli še nekaj let služiti svojemu namenu, hkrati pa je že

Pogled na printer, ki izpisuje z največjo hitrostjo 600 vrstic v minuti, kar je veliko, vendar za današnje potrebe še premalo

treba misliti na modernizacijo. Pri iskanju dovoljenj za uvoz pa bi imeli ob sedanjem ali bodočem »hišnem« računalniku veliko manjše možnosti kot če delamo tudi za zunanje koristnike, pri tem mislim predvsem občino Kamnik.

6. Se da na kratko opisati način delovanja naprav, na katerih delate?

Računalnik IBM S/3, ki ga imamo instaliranega, spada v novejšo 4. generacijo računalnikov. Je prvi IBM računalnik, ki je zgrajen s pomočjo moderne, tako imenovane monolitne tehnike. S to tehniko so zgrajena posebna integrirana vezja, ki so zelo majhnih dimenzij in omogočajo zelo majhne interne hitrosti (ciklus 1,52 tisočinke sekunde).

Sam računalnik je sestavljen iz več enot:

- glavna je centralna procesna enota, ki ima to nalogo, da vodi delovanje vseh drugih enot, ki so priključene na računalnik. V sami centralni enoti se izvajajo vse računske operacije, samokontrole računalnika in drugo,

- kartična enota čita kartice, lahko jih tudi sortira ali luknja,

- dve enoti magnetnih diskov. Imata to nalogo, da elektromagnetno zapisane podatke z diska odčitavata ali jih zapisujejo na disk. Na en disk je možno zapisati do 20.480.000 znakov.

- konzolni pisalni stroj omogoča operaterju kontaktiranje z računalnikom. S posebnimi instrukcijami mu daje navodila za izvajanje posameznih postopkov, hkrati pa računalnik preko tega pisalnega stroja obvešča operaterja o morebitnih nepravilnostih delovanja enot, o tem ali je določen postopek končan itd.,

- printer je posebna enota, ki je namenjena izpisovanju vseh najrazličnejših tabel, ki jih kot glavni produkt posredujejo posameznim koristnikom. Maksimalna hitrost izpisa je 600 vrstic v minuti.

Vse te enote so direktno priključene na centralno procesno enoto, ki jih vodi tako, da mi ne moremo vplivati na njihovo delovanje drugače, kot da jih vklopimo ali izklopimo in skupaj s procesno enoto predstavljajo celoten računalnik.

Poleg navedenih enot imamo še luknjače, ki so tudi verifikirke, s pomočjo katerih luknjamo kartice in jih tudi kontroliramo (pravilnost predhodnega luknjanja). Drugih enot za zdaj nimamo instaliranih.

Kratek postopek delovanja pa je naslednji:

Na luknjačih kartice zluknjamo. Te s pomočjo posebnih programov, ki jih sestavljajo programerji, čita kartična enota in jih pošilja v obdelavo centralni enoti, ki jih po potrebi obdeluje ali servira v zapis na diskovno enoto ali v izpis na printer v obliki tabele, seznama ipd.

Za vsak postopek mora biti narejen program, brez katerega je računalnik le mrtev stroj. Za vse najrazličnejše obdelave, ki jih posredujemo posameznim koristnikom, imamo preko 1.000 večjih ali manjših programov.

7. So možne tudi napake v izračunih in koliko jih je?

O možnih napakah sem nekaj napisal v eni prejšnjih števil Glasila v zvezi z osebnimi dohodki. Isto velja v večji ali manjši meri za vsa področja, ki jih obdelujemo.

Napake v izračunih so možne. Delamo jih vsi, ki sodelujemo v procesu neke obdelave. Od tistih, ki izpolnjujejo dokumente, luknjače, operaterji pri računalniku

Operater v diskovno enoto vstavlja disk

do organizatorjev in programerjev. Čimveč nas sodeluje v tej verigi, tem širša, večja je obdelava in večja je možnost, da pride do neželjenih napak. Luknjače zluknjajo mesečno tudi do 150.000 kartic. Pri povprečno izkoriščeni kartici s 60 znaki to pomeni, da zluknjajo mesečno tudi po 9 milijonov znakov. Teh 9 milijonov znakov smo v najrazličnejše dokumente vpisali različno zmotljivi ljudje. Če pri tem upoštevamo še zgornjo število najrazličnejših programov, je razumljivo, da lahko pride tudi do napak.

Koliko je napak, je težko povedati, ker niso niti merljive. Če bi imeli absolutno število, bi jih bilo verjetno precej, relativno bi jih bilo veliko manj.

Če računalnik v treh izmenah melje noč in dan, teden do tedna, je razumljivo, da vmes melje tudi napake.

Lahko rečem, da jih je še vedno preveč. Menim, da bi se morali vsi prizadevati, da bi jih bilo čim manj, seveda pa je iluzorno misliti, da bi jih pri taki količini obdelav povsem odpravili.

8. Kako ste zadovoljni z delovanjem naprav in kdo vam jih vzdržuje?

Z delovanjem naprav smo zadovoljni. Kot je bilo že omenjeno, so vse naprave stare skoraj pet let. Zabeleženih je preko 22.000 ur obratovanja. Razumljivo je, da so okvare številnejše kot prva leta, vendar še niso tako pogoste, da bi bile zaskrbljujoče.

Kvariijo se v večini primerov mehanski deli diskovnih enot, printerja in čitalcev kartic.

Vse okvare nam pogodbeno popravlja tehnična služba podjetja Intertrade iz Ljubljane, ki zastopa firmo IBM za SR Slovenijo.

Doslej je imel Intertrade organizirano tehnično službo za računalnike, kakršen je naš, ob delavnikih od 7. do 15. ure. Od prvega aprila letos je dežurstvo podaljšal do 21. ure. Z njihovimi uslugami smo zadovoljni, saj nam v večini primerov odpravijo okvaro še isti dan, ko jo javimo. Seveda pa naši koristniki zaman čakajo na obdelavo naslednji dan, če do okvare pride v popoldanskem, nočnem času ali pa ob sobotah in nedeljah.

Naj na koncu odgovora skromno dodam še to, da prenekatere okvare odpravimo tudi sami, če le za to ni treba imeti specialnega orodja ali novih delov.

9. Kako pričnete s posameznimi sistemi obdelav in kako teče delo potem?

Končna oblika naših obdelav so najpogostejše tabele. Te dobimo z obdelavami raznih vrst podatkov, datotek (= mno-

žica istovrstnih podatkov): stalnih (matične dat. materialov, polizdelkov in izdelkov — MDMAT, matične dat. zaposlenih, datoteke naročil, datoteke tehnoloških postopkov ipd.), podatkov dnevnega prometa (pretok materiala, naročila, odprema) ter raznih manjših datotek. Kot primer bi navedel dnevno spremljanje zalog. Stalna datoteka je MDMAT, dnevni promet dobimo iz dokumentov, ki jih prenesemo v posebne datoteke, ažuriramo stanje zalog in izpišemo razne kontrole, dnevnik gibanja in po potrebi zaloge. To je tok stalne obdelave.

Kako pričnemo?

Pobuda praviloma pride od neposrednega uporabnika in je lahko bolj ali manj natančno izražena. Od tega je tudi odvisen obseg pripravljalnega dela. To delo se deli v organiziranje obdelave (opravlja organizator), programiranje in testiranje programov (programer) in izvajanje na računalniku (operater).

Organizirati obdelavo pomeni prilagoditi način in obliko zajemanja podatkov računalniku, izdelati sistem zajemanja (obrazci), predvideti tok obdelav na računalniku in izrisati izhodne liste (tabele).

Naslednji korak je pretvorba teh zahtev v računalniku razumljiv jezik — to je programiranje. Pravilnost programa pa se preverja s testiranjem. Posebno pozornost posvečamo kontrolnim programom (kontrola pravilnosti dokumentov), saj računalnik ne bi smel sprejeti napačnih podatkov.

Ko smo tako pripravili obdelavo, je sprejemljiva za stalno ali občasno izvajanje na računalniku.

S tem prične avtomatiziran proces od luknjanja podatkov do izdelav končnih tabel.

Vloženega časa in truda je kar precej, vendar to lahko opravičimo z množico podatkov, ki jih lahko hitro obdelamo. Tega pa ne moremo reči za enkratne obdelave, zato bi bilo včasih potrebno misliti na ekonomičnost le-teh.

10. Kaj bi želeli povedati tistim, ki vam posredujejo podatke za obdelavo?

Večkrat bi se morali zavedati, da je elektronska obdelava le servis za poslovanje posameznih služb. Zato so te same dolžne vzdrževati ažurne (točne) podatke in ustrezno evidenco.

Podatki naj bi prihajali v luknjanje postopoma, dnevno, da so lahko pravočasno odluknjani. Prav tako želimo, da so čitljivo napisani in točni, če pa že pride do napak, pa jih je potrebno popravljati sproti. Želimo tudi, da nam čimprej javite vse napake, ki nastanejo pri obdelavah.

Rdeči Križ Slovenije, občinski odbor Kamnik vabi, da se tudi letos v čim večjem številu udeležimo krvodajalske akcije, ki bo organizirana za delovno organizacijo Stol Kamnik od 11. do 12. maja 1978.

V letošnjem letu bo v naši delovni organizaciji prevzel organiziranje krvodajalske akcije Aktiv Rdečega križa, ki je bil ustanovljen pri sindikalni konferenci Stol Kamnik. Aktiv bo skupaj z vodstvi tozdov na podlagi prijav izdelal razpored.

Odvzem krvi bo na zavodu za transfuzijo krvi v Ljubljani.

Za prijavljene krvodajalce bo organiziran avtobusni prevoz. Sodelavci, ki se bodo udeležili akcije, imajo ta dan plačan.

Za sindikalno konferenco:
F. Sikošek

Člane BVP seznanjamo z naslednjimi spremembami:

1. Prošnje za posojilo BVP sprejemajo poenterke in vratar v upravnem poslopu.

2. Tiskovine imajo poenterke.

3. Izplačilo posojil opravljamo na dan izplačila osebnih dohodkov od 13. ure dalje pri blagajni podjetja.

4. Vse spremembe sprejemamo tov. Kotnik Francka — tel. 390 ali 391 in tudi poenterke.

Prosimo člane, da se držijo tega navodila.

Predsednik blagajne
M. Kotnik

Priprave za letovanje

Iz leta v leto se vedno več naših delavcev odloča, da izkoristijo svoj letni dopust ali prosti čas sami ali skupaj z družino nekje na morju, planinah in drugje. Kako se odločamo za letovanje, je v veliko primerih odvisno od primerne kraja, cen, časa, vremena, prehrane ipd.

Komisija za letovanje v DO je izdala Informator za vse zaposlene delavce v Stolu in za upokojece. Le-ta razlaga o pogojih letovanja tj. kraj, čas, cene, pa še o regresu, ki ga prejme koristnik letovanja.

Če govorimo o pogojih letovanja naših delavcev in upokojencev v naših počitniških domovih, potem lahko trdimo, da so ti pogoji ugodni za tiste koristnike letovanja, ki jim pripada regres za 7 dni glede na kraj letovanja. V letu 1977 je prejelo regres za letovanje 242 delavcev in upokojencev, predvsem tisti z nizkimi OD na člana družine. Za letošnje leto pa se bo ta del regresa še povečal glede na leto 1977.

Za lažje razumevanje nekaj primerov izračuna regresa za letovanje 7 dni v letu 1978:

I. primer	
Mož zaposlen v »Stolu« — OD v letu 1977	= 68.400,00 din
žena zaposlena drugje, OD v letu 1977	= 43.000,00 din
en otrok star 12 let	
Skupaj OD v letu 1977	= 111.400,00 din
111.400,00 din : 12 = 9.283 din : 3	= 3.094,00 din
regres pripada možu za 7 dni letovanja	= 196,00 din
regres pripada otroku 12 let 75 %	= 147,00 din
Skupaj pripada regres	= 343,00 din
II. primer	
Žena zaposlena v Stolu — OD v letu 1977	= 42.800,00 din
mož zaposlen drugje — OD v letu 1977	= 56.900,00 din
en otrok star 15 let	
en otrok star 6 let	
Skupaj OD v letu 1977	= 99.700,00 din
99.700,00 din : 12 = 8.308,00 din : 4	= 2.077,00 din
regres pripada ženi za 7 dni letovanja	= 392,00 din
regres pripada otroku 15 let 100 %	= 392,00 din
regres pripada otroku 6 let 75 %	= 196,00 din
Skupaj pripada regres	= 980,00 din

III. primer

Mož zaposlen v Stolu — OD v letu 1977 = 77.200,00 din
žena zaposlena v Stolu — OD v letu 1977 = 50.400,00 din
en otrok star 14 let
en otrok star 11 let
en otrok star 5 let

Skupaj OD v letu 1977	= 127.600,00 din
127.600,00 din : 12 = 10.633 din : 5	= 2.127,00 din
regres pripada možu za 7 dni letovanja	= 392,00 din
regres pripada ženi za 7 dni letovanja	= 392,00 din
regres pripada otroku 14 let 100 %	= 392,00 din
regres pripada otroku 11 let 75 %	= 294,00 din
regres pripada otroku 5 let 50 %	= 196,00 din
Skupaj pripada regres	= 1.666,00 din

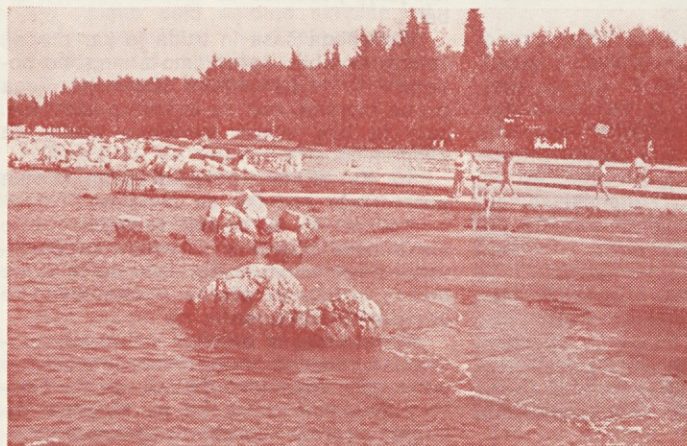
Regres za letovanje pa ne pripada vsem, ki so v letu 1977 presegli višino OD na člana družine nad 4.800 din.

Cena penzionov počitniških hišic in prikolic so glede na leto 1977 ostale iste. Le da so se povišale cene penzionov v Piranu za 13 %, zaradi zvišanja cen življenjskim artiklom in uslug. Na Veliki planini pa so se povišale cene najemnine za 10 %, saj so bile dosedanje cene res minimalne glede na poč. hišice ali prikolic.

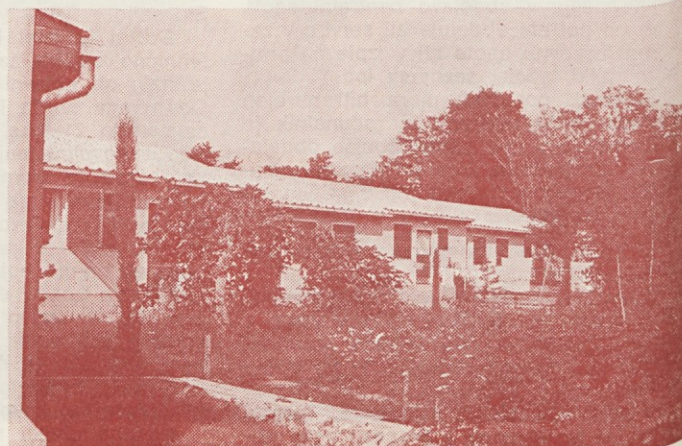
IO sindikalne organizacije in samoupravni organi so sklenili, da se zaradi premajhnih kapacitet nabavijo tri prikolicice s petimi ležišči z opremo vred v vrednosti 30 starih milijonov. Te prikolicice so že naročene in je dobavni rok v maju ali začetku junija. Postavili naj bi jih v Selcah, kjer bo urejena tudi prehrana za vse naše koristnike prikolic.

Težave, ki vsako leto nastajajo pri samem razporedu, so časi letovanja. Večina želi letovati teden pred, med in teden dni po kolektivnem dopustu, kar pa zaradi številnih prijav ni mogoče razporediti. Za letošnje leto je komisija za letovanje sprejela sklep, da tisti, ki so v letu 1977 letovali med kolektivnim dopustom, tega ne bodo mogli koristiti v letu 1978. Zaradi tega se moramo, da imamo počitniške domove odprte vse od začetka junija pa tja do konca septembra. Tako naj po možnosti tudi planiramo svoj dopust za letovanje.

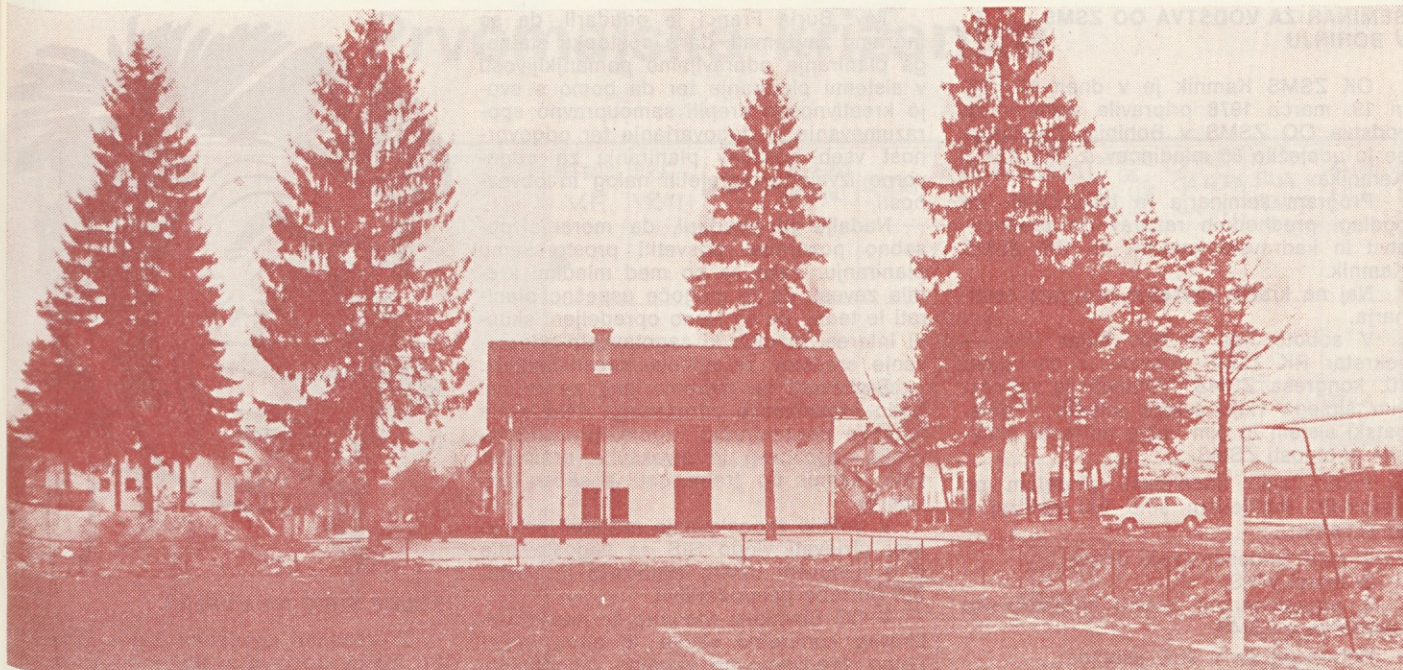
M. Štebe

Morska obala ob borovem gozdičku in kampu v Umagu

Vikendi na Krku tudi letos čakajo na naše delavce

Od želja do ciljev

V bližnji okolici in v Duplici je športno življenje že dolgo močno prisotno. Predvsem moramo priznati, da je prednjačil nogomet. Prav ta panoga pa si nikakor ni mogla dolgo časa pridobiti objekta, ki bi služil svojemu namenu. Na vseh štirih straneh naselja so že bila nogometna igrišča, povsod pa so jih izrinili drugi interesi in potrebe. Vedno se je bilo treba boriti za terene, na katerih bi se razvijala dejavnost. O kakšnih prostorih ni bilo niti govora. Vedno in povsod pa so prihajale pritožbe, kjerkoli so se uporabljali prostori v ta namen. V takih pogojih je tudi nogomet živel. Doseženi so bili lepi uspehi, obstajala so dobra moštva, posamezniki so preraščali okvire, v katerih so delovali. Potem pa se je ob neurejenih razmerah vse sesulo, ostale so samo želje posameznikov.

Prizadevanja uskladiti interese krajanov z materialnimi možnostmi delovne organizacije niso dalj časa rodila sadov. Ne bi mogel reči, da ni bilo nikakršnega razumevanja, manjkalo je le pravi organizator. Tiha želja je naposled ob pravem času prišla na dan. Ustanoviti nogometni klub, pristopiti k izgradnji športnega centra, ki bo osnova za vso nadaljnjo športno dejavnost v kraju. To je bila smela odločitev iniciativnega odbora. Vsa podpora je bila dana tudi v delovni skupnosti ter v krajevnih skupnostih Duplice in Šmarce.

Nov športni dom že stoji v Šmarci, ob njem je lepo nogometno igrišče. Velik del naših želja je uresničen. Nismo pa še na cilju. Novo okolje poraja nove želje in naloge. Ohraniti pridobljene objekte čim dlje lepo ohranjene, je naša prva naloga. Vcepiti mladini čut, da je to njihovo, to je le ena od nalog, ki nas še čakajo. Nadaljnja prizadevanja, katera zahtevajo večja materialna sredstva, pa je ograditev igrišč z mrežasto ograjo. Igrišča se morajo načrtno uporabljati. Ne more vsak ob vsakem času na njem početi vse, kar se mu zljubi. Če morajo moštva ob slabem vremenu uporabljati pomožna igrišča, moramo tudi ostalim preprečiti vstop na zeleno površino, če sami nimajo toliko zavesti.

V športnem parku so nadalje predvidena še igrišča za košarko, odbojko in za rokomet. S skupnimi prizadevanji bomo uresničili tudi te naloge. Vse te panoge že delujejo v Kamniku. Svojo dejavnost bodo morda razširili tudi na obrobje mesta. Takšni centralistični odnosi, kot jih je opaziti sedaj, lahko tem panogam le škodijo, ne morejo pa koristiti razvoju športa v občini.

Mladinska delovna brigada Vinka Doboja bo v kratkem pričela z deli za ureditev okolja športnega doma. Dokončala bo tudi tribune ob nogometnem igrišču. Mnogi so svoj prosti čas žrtvovali za to, kar imamo. So pa tudi taki, ki stojijo ob strani in čakajo, da bodo lahko kritizirali. Športne objekte že uporabljamo, uradna otvoritev bo ob občinskem prazniku. Že sedaj pa bi se rad v imenu vseh, ki objekte koristimo, zahvalil vsem, ki so kakoli prispevali, da smo končno le dobili tako zaželeni dom in igrišče. Ne bi navajal posameznikov, poudaril bi le, da smo vso podporo dobili v vodstvu delovne skupnosti Stola, v samoupravnih organih in v vodstvu krajevnih skupnosti Duplice in Šmarce.

Tudi v bodoče si želimo, da bi imeli enako razumevanje za naše potrebe.

Ne bi bilo prav, da se ob našem navdušenju ne bi spomnili glavnega iniciatorja in gonilne sile vseh akcij — Maksa Flisa.

Šele ko smo ga izgubili, smo se zavdali praznine, katera je ostala za njim. S svojim delom je bil prisoten povsod. Povsod ga sedaj tudi manjka. Hvala mu za vse, kar je storil na področju športne dejavnosti na Duplici.

Ob njegovem pogrebu je nekdo dejal: »Danes pokopavate dva — Virtus in Maksa.« Vsem članom društva je bilo težko ob spoznanju, da nas za vedno zapušča človek, ki je ogromno prostega časa in svoje veliko navdušenje žrtvoval prav nam in tistim, ki jim šport veliko pomeni. Obljubljamo, da ne bomo ostali na sredi poti!

F. Juvan

Risbi Vidmar Andreje in Sekavčnik Mihe iz osnovne šole na Duplici

Delavski svet je na svoji seji dne 1. 4. 1978 potrdil predlog družbenopolitičnih organizacij za nove člane uredniškega odbora. Prejšnji člani uredniškega odbora so bili s tem dolžnosti pri urejanju Stolovega glasila razrešeni in se jim za vse koristne predloge in vzpodbude ter druga sodelovanja pri urejanju našega Glasila v preteklih letih zahvaljujemo. Novim članom, katerih imena objavljamo tokrat prvič, so na zadnji strani Glasila. V obdobju, ki je pred nami, jim želimo uresničitev zastavljenih nalog, ki naj naš časopis še bolj približajo Stolovemu delavcu s tistimi informacijami, ki mu bodo koristile pri temeljitejšemu samoupravljanju in tudi pri njegovi osebni želji po seznanjanju o uspehih in dogodkih v delovni organizaciji.

Delavski svet
delovne organizacije

SEMINAR ZA VODSTVA OO ZSMS V BOHINJU

OK ZSMS Kamnik je v dneh 17., 18. in 19. marca 1978 pripravila seminar za vodstva OO ZSMS v Bohinju. Seminarja se je udeležilo 85 mladincev iz OO ZSMS Kamnika.

Program seminarja je bil izdelan na podlagi predhodnih razprav na predsedstvu in kadrovske komisiji pri OK ZSMS Kamnik.

Naj na kratko opišemo program seminarja.

V soboto nas je tov. Zalar Vito — sekretar RK ZSMS seznanil z osnutkom 10. kongresa ZSMS. Poudaril je nujnost čim širšega vključevanja mladih v delegatski sistem in čim večje notranje akcijske enotnosti ZSMS.

Potem smo nadaljevali z delom po skupinah. Razdeljeni smo bili najprej v tri skupine:

1. družbenoekonomski odnosi,
2. mladi v KS,
3. organiziranost, razvoj in kadrovska vprašanja v ZSMS.

Potem pa še v štiri skupine:

1. mladinsko prostovoljno delo,
2. idejnopolično delo,
3. informiranje,
4. LO in DS.

V nedeljo nam je tov. Artiček, sekretar OK ZKS Kamnik, predstavil osnutek resolucije 8. kongresa ZKS. Ker pa smo glavno pozornost posvetili delu po skupinah, bom bolj natančno opisala delo skupine za družbenoekonomske odnose. Vodja te skupine je bil Burja Franci, ki nam je na kratko prikazal temo družbenoekonomskih odnosov.

Poudaril je, da moramo mladi delavci, organizirani v OO ZSMS, posvetiti posebno pozornost uvajanju dohodkovnih odnosov v tozdi in OZD. Pri delitvi dohodkov se moramo zavzemati za takšno delitev OD, ki bo stimulativna in bo temeljila na osnovi živega in minulega dela.

OO ZSMS se mora z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami zavzemati za vzpostavitev takšnih meril, ki bodo zagotavljala, da bo delavec prek svojega osebnega dohodka začutil, da ni odvisen od tega, koliko, kako in v kakšnem času kaj naredi, ampak tudi od tega, kakšne poslovne in razvojne usmeritve sprejema.

Tov. Burja Franci je poudaril, da se moramo zavzemati, da o postopku stalnega planiranja odpravljamo pomanjkljivosti v sistemu planiranja ter da bomo s svojo kreativnostjo krepili samoupravno spoznavanje in dogovarjanje ter odgovornost vseh nosilcev planiranja za odgovorno izvajanje sprejetih nalog in obveznosti.

Nadalje je poudaril, da moramo posebno pozornost posvetiti prostorskemu planiranju. Tako se bo med mladimi krepila zavest, da je mogoče uspešno planirati le tedaj, če so jasno opredeljeni skupni interesi in cilji, ki zagotavljajo združevanje sredstev za njihovo uresničevanje.

Zavzemati se moramo tudi za to, da bodo organizacije združenega dela svoje funkcije na področju vzgoje in izobraževanja odgovorno in strokovno uresničevale, čemur bo treba dati poseben poudarek.

V politiki zaposlovanja moramo še naprej utrjevati vlogo SIS za zaposlovanje in v njihovem okviru zagotoviti in uskladiti potrebe gospodarstva.

V OO Sindikata moramo še naprej oblikovati konkretne akcije, ki bodo materialno, predvsem pa moralno vzpodbujale mlade delavce pri njihovem vsestranskem angažiranju v delovnem procesu ter s stalnim usmerjanjem vplivali na čim širšo vključitev mladine v organizirane oblike delovanja na področju racionalizatorstva in inovatorstva.

Zavzemati se moramo za vsestransko aktivnost v boju za nadaljnjo graditev samoupravnih socialističnih družbenoekonomskih odnosov, ki temeljijo na Ustavi in Zakonu o združenem delu ter na programski usmeritvi ZK Slovenije in ZK Jugoslavije. Je ena najbistvenejših in trajnih nalog Zveze socialistične mladine, saj pomeni uveljavljanje teh odnosov uresničevanja življenjskega interesa mladine. Prav zato mora biti aktivnost na tem področju sestavni del idejnopoličnega samoupravnega in akcijskega delovanja OO ZSMS.

Povsod tam, kjer živijo mladi, mora potekati aktivnost OO ZSMS kot DPO in se na vseh ravneh delegatskega odločanja zavzemati za dosledno uveljavljanje svoje politike in stališč, ki nakazujejo dosledno reševanje neposrednih življenjskih problemov mladih delovnih ljudi.

M. OREŠNIK

POLDE BIBIČ NA DUPLICI

Z Delbelimi zgodbami Petra Fuleža je 31. marca gostoval v Kulturnem domu na Duplici Polde Bibič. Monodrama ali igra enega igralca, s čimer je pred leti začel pokojni Stane Sever, je čedalje bolj priljubljena zvrst stika med igralcem in publiko. Prednost žepnega gledališča, kot radi gledališče enega igralca imenujemo, je tudi v tem, da je dosti enostavnejše oskrbeti gostovanja, saj za predstavo ne potrebujemo ne odra, ne kulis. Že malo večji delovni prostor nudi pogoje za gledališko izpoved. Seveda pa je ta izpoved močno odvisna od akterja — igralca. Zgodba je lahko še tako domiselno napisana, če ni učinkovito podana, ne more doseči namena, oziroma nas ne pritegne. Fulež pa nas je še kako pritegnil! Zaganjanje, pravijo, moraš imeti spomin, da se vedno pravilno lažeš, Fulež pa je tako pretiravalo lagal, da se še zmotiti ni mogel. Ta Peter Fulež je bil ptič, da malo takih! Iz vsake zagate si je pomagal z novo dogodivščino, pa četudi je bila ta nafiljena čez mero. Fulež je v bistvu pripovedovalec vojaških in vojnih dogodivščin, napihnjenih do skrajnosti, vendar brez teže kriminalne primesi in zlonamerčnosti.

Gledalec ima občutek, da je pisec Jurro Kislinger ustvaril Fuleža prav za Polde Bibiča, tega odličnega govornika našega gledališča, filma, radia in televizije. Nekaj čez dvesto obiskovalcev je bilo s predstavo nadvse zadovoljnih, saj so se dobro uro pristrčno zabavali in zelo nasmejali. Ko sem povpraševala obiskovalce o vtisih, je vsak dejal, da bi te zgodbe in nezgode poslušal vsaj še eno uro.

Kulturnemu društvu Svoboda Duplica, ki je gostovanje oskrbelo in tov. Poldetu Bibiču smo za prijetni kulturni dogodek nadvse hvaležni. Podobnih srečanj si v bodoče želimo še več!

R. Vidmar

KADROVSKE SPREMEMBE — ZA MESEC MAREC 1978

Lastnost delavca so si pridobili:

TOZD-1

RIHTER Ivan, NK delavec, PE-7
JURKOVIČ Dušan, NK delavec, PE-4

TOZD-2

MARKOVŠEK Jože, NK delavec
SPRUK Darja, NK delavka

TOZD-8

RAKOVEC Majda, KV vinogradnik
ŠIMENC Marta, PK natakarka

TOZD-9

ZORN Sonja, ekonomski tehnik, INTE-
RIER Ljubljana

DSSS

URŠIČ Ivanka, NK delavka, čistilka

Lastnost delavca je prenehala:

TOZD-1

STRAŽAR Alojz, KV mizar, PE-7,
upokojen

AVBELJ Boris, KV vulkanizer, PE-7,
na lastno željo

MOŠNIK Alojzij, NK delavec, PE-4,
na lastno željo

KLADNIK Marjan, NK delavec, PE-4,
na lastno željo

MATOŠČEVIČ Franciška, NK delavka,
PE-6, na lastno željo

JUHANT Peter, lesni tehnik, PE-6,
na lastno željo

AVBELJ Jože, NK delavec, PE-6,
na lastno željo

PREZELJ Janez, NK delavec, PE-7,
na lastno željo

TOZD-2

KOSTADINOVSKI Žarko, NK delavec
LEVEC Marija, NK delavka
ČERNEVŠEK Matevž, NK delavec
vsi na lastno željo

TOZD-3

MIKELI Berto, KV dežnikar, PE-5
GROŠELJ Janez, NK delavec, PE-3
oba na lastno željo

TOZD-5

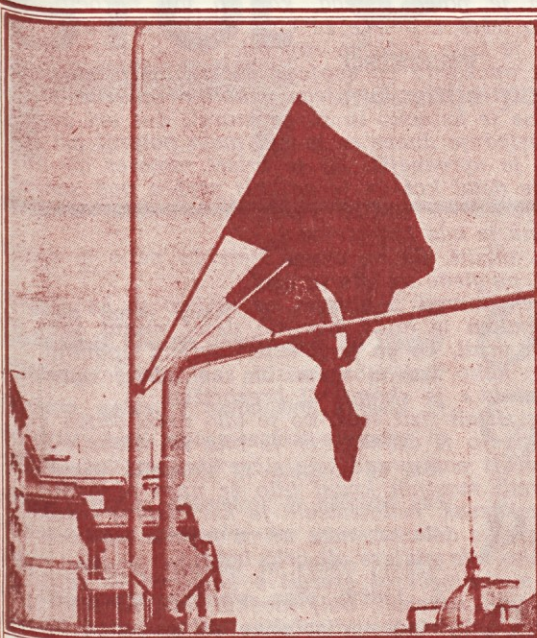
VIDIĆ Miran, KV stavb. ključavničar,
na lastno željo

TOZD-8

ŠUŠTAR Jožica, KV natakarka
CIGLAR Marija, KV natakarka
KOLONIČ Zlata, KV natakarka
Vsem po poteku pogodbe.

Kadrovski oddelek

Prvomajska križanka

SESTAVIL V.F.	PRE- VRATI	KARPOV	ZVEZA KOMUN.	NATRIJ	RIMSKA ENA	ŽIVLJEN TEKOČINA	ZVER IZ DRUŽ. KUN	KLATVE- GA GORA NA SV.	POKRA- JINA V ITALIJI	ALUMI- NIJ
ELICA					TEKMEC DEŽ. V INDOKLINI					
VOLT- AMPER			NEIRA- VEN	OTROŠKO M. IME VOLT						ZOLA- JEV ROMAN
TRAVA DRUGE KOŠNJE						SEČ				
SVET- LOBNJ POJAV				LITER VRSTA SOLATE		OBLIKA VARSTVA KARLOVAC				
3 4							JUG		SEVER RIMSKA STEV.	
BOLEZNI JETER VUET- LIV							Pod			

SICHIK	ČRHILO	MEDMET	STOL	BULJITI METER						
OGLTI- KOVO- DIK		POMAD. MESES OKVARA			ŽIVALSKA MASČOBA REZILO					
HRVAŠKO MESTO				MESTO V ŠVICI ŽVEPLO						
MOČAV EKSPLO- ZIV		NEDOLK. ZAJNEK DRŽAVA V AFRIKI		OSEBNI ZAJNEK NIČ			LJUBKOV. M. IME			
ODISE- TEVA DOMOVINA				NESTRUP. KAZA NOGOM. KLUB			LOJZE KARAT LIRA			
TOČIL- NICA				STOL	AM. IGRAL. MARWIL IGRAL. KARTA					
KALIJ	GLAVNI STEV. MEDVAR. OBS. AS STADG.		KOS LJUBO STRUP. KAZA		PRVA. ČRKA ISLANSKI VELIKAS		CERAR JANEZ			
OVA SAMO- GLASNIKA	KRAJ PRI LJUBICANI NISO- ZEHSKA		NA DUŠEK RADIJ				VAUPOTIČ KOURAD	KILA		
OBRA- TA PRE- DELAVO KOŽ					RIMSKA 5		16. ČRKA ODEG- NINA			
VRSTA PECIVA				13. ČRKA RERA NA POLJSKEM	KOPER ODRI ZA BOKS		OLGA COTMAN	KAZ. ZAJNEK	VZELIK	GORA V JULIČIH
OSNOVA NARAVNA LOGARIT.	BODI- ČAST. PLEVEL	KRAVJI GLAS	SPANIJA	OBLIKA PADA- VIL	KRAJ PRI DOMNEAL. TOVAERNA V LJUBLJ.	VRTEČI DELI EL MOTORJA OZIRAL. ZAJNEK				12. ČRKA JOD
UDOMA- ČITEV										NEMČIJA OČE
NEM. AVTO			NOVA KLOUM. STVARNO KAZALNI ZAJNEK		DEL OBRAZA SRED. VRTELJA			KISIK	MLADU- SKA KUTIGA	EGIPT REKA V ITALIJI
OSLOV GLAS	BOGO- SLOVEC VANADIJ					KUHAJO SADJE (HIN.) 13. ČRKA				
STOL								UMRLI KOŠARKAR (RADIVOJE)		

Mladi delavci

Delo gradi človeka, je staro reklo, ki kljub velikim spremembam v družbi še vedno drži, gotovo v današnji graditvi še mnogo bolj. Nekateri se srečajo z delom prej, drugi kasneje, toda nobenega ni, ki bi uspel brez svoje dejavnosti. Srečanja s prvim delom so različna, za nekatere uspešnejša, za druge manj, vsakdo pa slej ko prej spozna, da je brez dela nemogoče živeti. Delo je tista stvar, ki človeka postavi na realna tla, tisto, kar vsakogar dokončno sooči z življenjem v resnični, pravi luči.

Danes se bomo pomudili ob zelo tipični zgodbi, zgodila se je lahko kjerkoli. Sami boste ugotovili, da je lahko popolnoma resnična.

V tovarni so sprejemali mlade delavce; take, ki so se želeli izučiti ali priučiti. Naključje je nanese, da so prišli trije fantje isti dan vprašati za novo zaposlitev. Vsi trije niso končali osnove šole. Naj jih še predstavimo: Tomo, Marjan in Binč. Zadnji je bil tisti, ki se je želel priučiti.

Ko jih je kadrovik sprejel, je popisal njihove osebne podatke, potem pa jih je povabil, da se ogledajo čez nekaj dni. Vsi trije so se nato napotili v bližnji bife in si privoščili kavico ter še nekaj zraven, saj so bili zdaj že pravi fantje, ko se jim je obetalo delo in z njim zaslužek.

»Kar viski daj, dvojnega!« se je postavil na široko Binč pred natakarico. »Danes je vendar velik dan.«

Na določen datum so se vsi trije znašli v istem tozdu, kjer so jih predstavili kadrovske komisiji. Tudi kadrovik je prišel na sejo, da bi se natančneje pogovorili o vsem. Pogovorili so se, kje in kdaj bodo začeli z delom, kakšne razmere imajo doma, kako gledajo na to in ono ipd.

»V vaši tovarni bo delati pravo veselje,« se je navdušil Binč. »Jaz imam že pol leta delovnih izkušenj, toda tam se niso prav nič brigali zame. Predvsem mi je všeč, ker gre pri vas vse avtomatsko.«

»Ali bom potem, ko se oženim, dobil stanovanje?« je zanimalo petnajstletnega Marjana.

»Vse bomo uredili, samo če boste prizadevni in marljivi pri delu,« jih je potolažil kadrovik. »Za sedaj je glavno, da imate urejeno stanovanje pri starših.«

»Jaz se s starši bolj slabo razumem,« je povedal Tomo. »Sploh me ne morejo videti.«

»Počasi, počasi,« jih je ustavil vodja tozda. »Za sedaj bo potrebno malo potrpeti, tako v službi kot doma. Najprej morate nekaj pokazati in dati družbi, potem pa boste tudi vi lahko kaj pričakovali od nje.«

»Meni sploh ne gre za denar,« je rekel Binč. »Rad bi pač delal v takšni delovni organizaciji, ki bo znala ceniti moje delo.«

»Disciplina tudi ne bo problem,« je obljubil Marjan. »Naš učitelj v osnovni šoli je bil tako strog, da še pisniti nismo upali.«

Vsi so se razšli z najboljšimi vtisi. Prvega naj bi se zopet zbrali, da bi se seznanili z delom in drugimi pomembnimi stvarmi. Najprej so vsi obiskovali pripravljani seminar, kjer so zvedeli najvažnejše o samoupravljanju, o gospodarski in družbeni organizaciji v tovarni, o varstvu pri delu in podobno.

Binča tretji dan že ni bilo na predavanjih.

»Eh, kaj bi hodil,« je zamahnil mladenič z roko. »Boli, da kar v bifeju počakamo, saj to še ni pravo delo. Kako pa gre samoupravljanje, pa že vem. Zdaj mi še ne morejo pisati plavih, saj me še ne poznajo.«

Ko so si naslednje dni ogledovali tovarno, je manjkal tudi Tomo. Prijateljska iz svoje »klape« je rekel:

»Tovarno bomo že pozneje spoznali, ko bo pravi čas. Grem pa že raje v Ljubljano pogledat seksi film.«

Binč pa je pri ogledu bil, še celo podjeten se je izkazal. Takoj se je zapletel v pogovor z nekim dekletom iz drugega tozda. Vabil jo je v kino, ker pa mu ni hotela

obljubiti, jo je poizkušal prepričati z rokami, tako da je bilo nekaterim starejšim kar malo nerodno.

Nato so začeli mladi delavci s pravim delom.

Ze drugi dan je zaškripalo. Pri nekaterih bolj, pri drugih manj. Marjan se je na primer pri svojem delu zelo dolgočasil in je poleg tistega, kar so mu naročili, rad vtilkal kakšno letev v vrteče se kolo. Zdelo se mu je zelo zanimivo, da je kolo dodatno ropotalo, kljub večkratnemu mojstrovemu opozorilu pa svojega početja ni prenehal vse dotlej, ko je letev zlomilo, njega nekoliko oplazilo po ramu, kolo pa se je ustavilo in so ga morali dve uri popravljati. Tudi naslednje dneve se je rad malo poigral pri strojih, toda bil je opreznjši: ko je prišel mojster ali obratovodja, se je delal kot da je najbolj priden pod soncem.

Tomo se je hitreje vklopil v pomoči pri delu, nerad pa je požrl, če mu je kdo kaj svetoval.

»Saj vem, misliš, da ne znam šteti do pet,« je vsakogar kar tikal, ne glede na leta in spol.

Binč se je zanimal predvsem za malico in za strežno osebje. Na malico je hodil kakšnih deset minut prej, na delo pa se je vrnil, ko ga je predpostavljene opomnil.

»Madonca, kako čas šiba, mislim sem, da je preteklo komaj pet minut,« je skomignil brezbrizno.

»Ali ste že slišali tisti štos, ko je bila neka vdova sama doma, hudo pa jo je dajalo, ker je bila še mlada,« je začel pripovedovati popoprane šale starejšim sodelavcem, tako da je zaradi mastnih kvant bilo že njim nerodno.

»Kaj pa zardevaš, nedolžnica!« je kar naprej ogovarjal mlajše in starejše delavke, med njimi je bilo veliko takih, ki bi mu lahko bile matere ali celo babice.

Vsi trije so se večkrat srečali v kadilnici in se pogovarjali o moških zadevah, bolj moških, kot so bili sami.

Po dobrem tednu so z disciplino toliko popustili, da jih je bil mojster prisiljen ostreje opozoriti.

»Fantje, pri stroju kosi pač ne smejo leteti na tla. Dali smo vam najlažje delo, toda stroj je pač programiran in je treba kose odstranjevati.«

»Madonca, zafkaval me pa že ne boš!« je vzkipeł Binč in vrgl kos ob tla, roke pa je stisnil v pest.

»Kaj pa imate?« je prišel ravno tisti hip mimo obratovodja. Več kot očitno je bilo, da so bili vsi trije mladi delavci potrebni dodatnega poduka, posebno pa Binč. Ko sta mu mojster in obratovodja stotič ponovila to in ono o varnostnih predpisih, o disciplini in podobnem, so se Binču na lepem vlile solze.

»Hudič, bom šel pa k privatniku delat!« je izdaval jezo. »Tam bom pa več zaslužil. Najmanj petsto.«

Oba predpostavljena sta takoj uvidela, da je novi delavec hudo v zmoti. Mirno, brez razburjenja sta mu povedala marsikaj, kar bi verjetno ostalo Binču še dolgo zakrito. Navajena sta bila pač na mlado razgorelo kri, ki večkrat ne ve, kaj je prav in kaj ni ter je zanj potrebno veliko potrpežljivosti in razumevanja.

Od tistega dne so bili Marjan, Tomo in Binč veliko bolj pazljivi pri delu. Prva nagrada jih je vzpodbudila. Toda ne vse tri. Binč je šestnajstega manjkal, sedemnajstega pa je prišel in zahteval, da se ga premesti na lažje delo.

»Saj vem, zakaj ste me dali k avtomatskemu stroju,« se je razburil. »Samo zato, ker imate nekaj proti meni, da zdaj sploh ne morem na čik pavzo, kaj šele, da bi pogledal kakšno mlado delavko ali da bi skočil na pivo.«

Kljub veliki potrpežljivosti starejših sodelavcev, ki so ga hoteli lepo uvesti v delo, je po dobrem mesecu zapustil delovno organizacijo.

»Drugod me že čakajo z odprtimi rokami,« se je hvalil.

Tomo in Marjan pa sta pravi čas sprevidela, da se noben delovni uspeh ne doseže spotoma in da se lenarjenje pozna vsem, tako posamezniku kot vsej delovni organizaciji. Pridno sta se priučila in postala dobra delavca.

Veliko novih ljudi pride v delovne organizacije. Med novosprejetimi je precej pridnih, vmes pa so tudi takšni, ki hočejo z glavo skozi zid. Tako se povsod rojevajo novi delavci, ki se priključijo starejšim, izkušenim, takšnim, ki vedo, da je delo tista vrednota, ki dviguje človeka. C. S.